

Raport o stanie
Gminy i Miasta Pyzdry
2019 rok

Spis treści

1.	Ogólna charakterystyka gminy	4
2.	Informacja finansowa i inwestycyjna.....	6
2.1.	Finanse.....	6
2.2.	Inwestycje.....	7
2.2.1.	Zadania inwestycyjne	7
2.2.2.	Wydatki majątkowe zrealizowane w 2019 roku	10
2.2.3.	Inwestycje zewnętrzne.....	10
3.	Informacja o stanie mienia komunalnego	10
4.	Informacja o realizacji polityk, programów, strategii.....	13
4.1.	Strategia Rozwoju Gminy Pызdry na lata 2015-2020	13
4.2.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pызdry.....	16
4.3.	Plany Zagospodarowania Przestrzennego.....	17
4.4.	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pызdry na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2025.....	18
4.5.	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy i Miasta Pызdry	20
4.6.	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Pызdry.....	21
4.7.	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Pызdry	22
4.8.	Program 75+	24
4.9.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy i Miasta Pызdry na lata 2019-2023.....	25
4.10.	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2025	29
4.11.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii	30
4.12.	Program współpracy Gminy i Miasta Pызdry z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2019 roku.....	34
4.13.	Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Pызdry do roku 2023.....	37
5.	Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Pызdrach	38
6.	Część analityczna	43
6.1.	Oświata i edukacja.....	43
6.1.1.	Placówki dla których organem prowadzącym jest Gmina Pызdry.....	43
6.1.2.	Placówki oświatowe prowadzone przez inne organy niż Gmina Pызdry	45
6.1.3.	Punkty przedszkolne	46
6.1.4.	Pozostałe informacje z zakresu oświaty.....	47
6.2.	Kultura, turystyka i promocja	48

6.2.1.	Centrum Kultury, Sportu i Promocji w Pyzdrach.....	48
6.2.2.	Muzeum Regionalne Ziemi Pyzdrowskiej.....	50
6.2.3.	Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach	54
6.3.	Sport i rekreacja.....	56
6.3.1.	Bieg Kazimierzowski	56
6.3.2.	Inauguracyjny sptyw kajakowy.....	56
6.3.3.	Turniej Halowej Piłki Nożnej	57
6.3.4.	Upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2019 roku – dotacja.....	57
6.4.	Ochrona przeciwpożarowa.....	57
6.4.1.	Członkowie OSP.....	57
6.4.2.	Dochody	58
6.5.	Rolnictwo.....	59
6.6.	Ochrona zdrowia	60
7.	Funkcjonowanie Zakładu Gospodarki Komunalnej, Mieszaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach.....	60
7.1.	Zakres działania i zatrudnienie.....	61
7.2.	Opis działalności Zakładu w 2019 roku	62
7.3.	Przychody i koszty.....	64
7.3.1.	Związane z dostarczaniem wody.....	64
7.3.2.	Związane z odprowadzaniem ścieków	64
7.3.3.	Związane z oczyszczaniem miast i wsi, utrzymaniem zieleni i pozostałą działalnością	65
7.3.4.	Większe Zadania zlecone przez Gminę i Miasto Pyzdry w 2019 roku.....	66
8.	Podsumowanie.....	67
	Spis tabel	68

1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Pызdry położona jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie wrzesińskim. Cały obszar znajduje się w zasięgu makroregionów Pojezierza Wielkopolskiego oraz Niziny Południowowielkopolskiej i ma średnią wysokość 90 m n.p.m. Przez gminę przepływają rzeki Warta i Proсна.

Siedzibą gminy jest miasto Pызdry, które jest oddalone 72 km od granic Poznania – stolicy Wielkopolski. Miasto skupia się w większości na prawym, wysokim brzegu rzeki Warty. Przez teren gminy przebiegają drogi wojewódzkie nr 442 Września – Kalisz i nr 466 Słupca – Pызdry łączące się m.in. z węzłami autostradowymi w Słupcy i Wrześni.

Gmina Pызdry sąsiaduje z gminami: Kołaczkowo (powiat wrzesiński), Żerków (powiat jarociński), Gizatki (powiat pleszewski), Łądek (powiat słupecki) i Zagórow (powiat słupecki).

Administracyjnie dzieli się na 20 sołectw i 35 miejscowości. Obszar gminy zajmuje 13782 ha (138 km², w tym miasto 12 km²), co stanowi 0,46% powierzchni województwa i 19,57% powierzchni powiatu.

Gmina Pызdry posiada 8015,04 ha gruntów rolnych, które stanowią 58,16% powierzchni gminy. Na terenie gminy Pызdry dominują gleby o średniej i niskiej jakości. Gleby klasy IIIb stanowią zaledwie 2%, gleby IVa i IVb stanowią łącznie 30%, natomiast aż 60% gruntów ornych stanowią gleby V i VI klasy bonitacyjnej.

Teren gminy bogaty jest w kompleksy leśne i zadrzewienia, które stanowią 30,4% powierzchni gminy. Największe obszary leśne występują we wschodniej i południowo - wschodniej części gminy. Gospodarka leśna prowadzona jest przez Nadleśnictwo Grodziec.

Obszary wyróżniające się szczególnymi walorami przyrodniczymi objęte zostały następującymi formami przyrody:

- Nadwarciański Park Krajobrazowy – obejmuje powierzchnię 13 428 ha. Cały obszar Parku znajduje się w obrębie 4 gmin, tj. Pызdr, Łądku, Zagórowa Rzgowa. W gminie Pызdry Park zajmuje 37,6 % powierzchni tj. 5 049 ha. Charakterystyczną cechą jest różnorodność bogatej flory i fauny. Istotnym elementem rzeźby terenu jest pradolina Warty. W sąsiedztwie meandrującej Warty znajdują się liczne starorzecza oraz smugi i obniżenia terenu jedynie okresowo napełnione wodą.

- Pызdrski Obszar Chronionego Krajobrazu – obszar o łącznej powierzchni 6 640 ha.
- Natura 2000- Dolina Środkowej Warty (obszar specjalnej ochrony ptaków) - Na terenie Gminy Pызdry zajmuje powierzchnię około 4 400 ha.
- Natura 2000- Ostoja Nadwarciańska (obszar specjalnej ochrony siedlisk) - Na terenie Gminy Pызdry zajmuje powierzchnię około 7100 ha.

W okresie od początku do końca 2019 roku liczba mieszkanek i mieszkańców zmniejszyła się o 100 osób, przez co na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła **7053 osób**, w tym 3524 kobiet i 3529 mężczyzn.

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy i miasta Pызdry w 2019 r.

Liczba osób	Kobiety	Mężczyźni
W wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej)	679	682
W wieku produkcyjnym (18-64 lat)	2224	2374
W wieku poprodukcyjnym (65 lat i więcej)	621	473
Razem	3524	3529

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego w Pызdrach

Tabela 2. Liczba osób zameldowanych w gminie i mieście Pызdry w 2019 r.

Liczba osób	Początek 2019 r.	Koniec 2019 r.
Zameldowanych na terenie miasta	3206	3148
Zameldowanych na terenach wiejskich	3930	3905
Razem	7136	7053

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego w Pызdrach

W 2019 roku urodziły się w gminie **73 osoby**, w tym 37 dziewczynek i 36 chłopców, a zmarło 80 osób, w tym 37 kobiet i 43 mężczyzn. Wobec tego przyrost naturalny w 2019 roku był ujemny.

Na koniec 2019 roku w gminie Pyzdry osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą było **468**, natomiast osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej było **91**. Zarejestrowanych jako osoby bezrobotne było **143 osób**, w tym 53 mężczyzn i 90 kobiet (dane GUS).

W 2019 roku zarejestrowano w gminie, w rejestrze REGON, **71** nowych przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem działalności tychże przedsiębiorstw było przemysł i budownictwo.

W 2019 roku wyrejestrowano z rejestru REGON **40** przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem działalności wyrejestrowanych podmiotów było przemysł i budownictwo.

2. Informacja finansowa i inwestycyjna

2.1. Finanse

Na dzień 31 grudnia 2019 roku zobowiązania Gminy Pyzdry z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wynoszą **2.506.554,39 zł**, co stanowi 7,28 % wykonanych dochodów, w tym kredyty i pożyczki długoterminowe stanowią kwotę **2.006.554,39 zł**.

Dochody bieżące zostały wykonane w kwocie wyższej od wykonanych wydatków bieżących co spełniło wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Relacja zrealizowanych dochodów bieżących powiększona o zrealizowane dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszona o wykonane wydatki bieżące do uzyskanych dochodów budżetu ogółem wyniosła 9,10 %, przy planowanej relacji wynoszącej 8,25 %. Utrzymanie w kolejnych latach relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych na poziomie zrealizowanym w 2019 roku zapewni Radzie Miejskiej uchwalanie budżetów na lata następne zgodnie z prawem oraz zgodnie z prawem dokonywanie spłat zaciągniętych zobowiązań.

Wskaźnik G gminy Pyzdry, stanowiący relację dochodów podatkowych gminy do liczby jej mieszkańców, za 2019 rok wyniósł **977,68 zł**.

Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły **4.878,36 zł**, natomiast wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły **4.890,14 zł**.

Poniższa tabela przedstawia budżet gminy Pyzdry w 2019 roku.

Tabela 3. Budżet gminy i miasta Pызdry w 2019 r.

	Plan (zatwierdzony przez Radę Miejską w dniu 28 grudnia 2018 roku Uchwałą Nr III/23/18)	Wykonanie
Dochody	34.883.020,62 zł	34.407.042,88 zł (98,64 % planu)
Wydatki	35.252.610,30 zł	34.490.192,00 zł (97,84 % planu)
Deficyt budżetowy	369.589,68 zł	83.149,12 zł

Źródło: Urząd Miejski w Pызdrach

Fundusz sołecki

Na terenie gminy Pызdry działa 20 sołectw. W 2019 roku wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego zostały zrealizowane w kwocie **316.925,35 zł**. Na wydatki inwestycyjne sołectwa przeznaczyły 50.084,71 zł, a na wydatki bieżące 266.840,64 zł.

Wydatki bieżące realizowane przez poszczególne sołectwa w ramach Funduszu Sołeckiego związane były z bieżącym utrzymaniem i remontem dróg i chodników, bieżącym utrzymaniem świetlic wiejskich i boisk oraz placów zabaw, konserwacją rowów melioracyjnych, organizacją imprez integracyjnych dla mieszkańców, zakupem sprzętu pożarniczego.

Fundusz sołecki stanowi, podobnie do budżetu obywatelskiego, formę bezpośredniego udziału mieszkańców w realizacji budżetu gminy.

2.2. Inwestycje

2.2.1. Zadania inwestycyjne

Ogółem na zadania inwestycyjne i pozostałe wydatki majątkowe zaplanowano kwotę 5.056.216,22 zł, natomiast wykonano kwotę **4.707.978,11 zł**, co stanowi 93,11% planowanych wydatków majątkowych.

Tabela 4. Zadania inwestycyjne zrealizowane w 2019 r.

Lp.	Nazwa zadania	Koszt zadania w zł	Uwagi
1	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	41.918,97	Środki własne
2	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 466 na odcinku Dłusk-Rataje z przyłączami i przepompowniami sieciowymi i przydomowymi	358.256,74	Pożyczka z WFOŚiGW w Poznaniu w wysokości 2.006.919,23 zł (umarzalna w 25%) w tym w 2019 r. 286.615,47 zł
3	Budowa chodnika na odcinku Pietrzyków-rataje przy drodze wojewódzkiej 466	50.000,00	Środki własne
4	Budowa chodnika w m. Ruda Komorska	155.546,15	Zrealizowano z udziałem środków Funduszu Sołeckiego
5	Budowa drogi gminnej w m. Tłoczyna-dokumentacja techniczna	23.500,00	Zrealizowano z udziałem środków Funduszu Sołeckiego
6	Przebudowa chodnika przy ul. Farnej w m. Pyzdry	361.541,85	Środki własne
7	Przebudowa chodnika wokół świetlicy wiejskiej w m. Lisewo	40.009,71	Zrealizowano z udziałem środków Funduszu Sołeckiego
8	Przebudowa drogi gminnej – ul. Kilińskiego w Pyzdrach	225.317,34	Dotacja z Funduszu Dróg Samorządowych - 132 477,00 zł (60%)
9	Przebudowa drogi gminnej – ul. Polna w Pyzdrach	244.069,73	Dotacja z Funduszu Dróg Samorządowych - 143 540,00zł (60%)
10	Przebudowa drogi gminnej w m. Ciemierów Kolonia	149.568,00	Środki własne
11	Przebudowa drogi gminnej w m. Dłusk	75.000,00	Środki własne
12	Przebudowa parkingu i drogi przy ul. Kościuszki w m. Pyzdry	26.101,17	Środki własne

13	Przebudowa ul. Tuwima w m. Pызdry wraz z odwodnieniem	282.100,00	Środki własne
14	Przebudowa ulic w m. Pызdry: Farnej, Władysława Łokietka i Bolesława Pobożnego	565.305,84	Dotacja z Urzędu Marszałkowskiego 119.925,00 zł
15	Adaptacja pomieszczenia na łazienkę przy przystani wodniackiej w Pызdrach	41.869,71	Dotacja z Urzędu Marszałkowskiego 17.480,00 zł
16	Wykup gruntu w m. Pызdry	5.745,70	Środki własne
17	Zakup stacji roboczych z oprogramowaniem	14.127,80	Środki własne
18	Zakup pojazdu pożarniczego typu GBA dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Pietrzykowie	264.000,00	Dotacja dla OSP. Całkowity koszt zakupu - 763 338,00 zł. Pozostałe środki: WFOŚiGW – 160.000,00 zł, KG PSP – 300.000,00 zł, środki własne OSP -39.338,00 zł.
19	Budowa kanalizacji deszczowej w m. Pызdry w ulicach: Farna, Władysława Łokietka i Bolesława Pobożnego wraz z budową przepompowni w ulicy Farnej	299.201,51	Środki własne
20	Przebudowa – modernizacja stacji uzdatniania wody położonej w m. Pызdry przy ul. Wrocławskiej	306.983,74	Środki własne
21	Budowa lampy solarnej w m. Wrąbczynkowskie Holendry	8.950,00	Zrealizowano z udziałem środków Funduszu Sołeckiego
22	Wykonanie kładki stalowej przeznaczonej dla ruchu pieszego przy ul. Miłosławskiej w m. Pызdry	21.300,00	Zrealizowano z udziałem środków Funduszu Sołeckiego
23	Zakup i montaż placu zabaw w m. Modlica	11.500,00	Zrealizowano z udziałem środków Funduszu Sołeckiego
24	Przebudowa świetlicy wiejskiej w m. Lisewo	121.014,00	Środki własne
25	Zakup Domu Podcieniowego oraz zakup i renowacja Wiatraka Holendra	81.013,34	Dotacja z PROW 500.000,00 zł
	Zakup Domu Podcieniowego oraz zakup i renowacja Wiatraka Holendra	500.000,00	

	Zakup Domu Podcieniowego oraz zakup i renowacja Wiatraka Holendra	423.322,72	
26	Budowa boiska sportowego i miejsca rekreacji w m. Dolne Grądy	10.714,09	Zrealizowano z udziałem środków Funduszu Sołeckiego

Źródło: Urząd Miejski w Pyzdrach

2.2.2. Wydatki majątkowe zrealizowane w 2019 roku

1. Dotacja dla Województwa Wielkopolskiego na budowę chodnika na odcinku Pietrzyków-Rataje przy drodze wojewódzkiej nr 466- **50.000,00 zł**,
2. Dotacja dla OSP Pietrzyków na zakup pojazdu pożarniczego typu GBA – **264.000,00 zł**.

2.2.3. Inwestycje zewnętrzne

Na terenie gminy zrealizowano także inne inwestycje, które miały istotny wpływ na życie mieszkańców. W 2019 roku na terenie gminy Pyzdry kontynuowano budowę sieci światłowodowej. Zadanie realizowane przez firmę INEA, w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (tereny wiejskie). Wykonano również dalsze roboty na terenie miasta Pyzdry. Do tej pory wybudowano 1100 przyłączy. Prace wykonano przede wszystkim w Ksawerowie, Pietrzykowie-Kolonii, Tarnowej i w Pyzdrach (łącznie ok. 500 przyłączy).

3. Informacja o stanie mienia komunalnego

Stan własności gminy podlega ciągłym zmianom, wynikającym między innymi z udziału gminy w obrocie cywilno – prawnym w celu nabywania nieruchomości niezbędnych dla realizacji zadań publicznych oraz zbywania nieruchomości gminnych.

Innym sposobem nabywania nieruchomości jest tzw. komunalizacja. Wojewoda Wielkopolski stwierdza nabycie z mocy prawa przez Gminę nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa – nieodpłatnie, na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie

gminnym (t.j. Dz. U. 2019 poz. 506 ze zm.) oraz art. 13 ust. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 396).

W 2019 roku w wyniku zasiedzenia przyjęto do zasobu gminnego 0,0200 ha gruntów. Gmina Pызdry na podstawie umów cywilno – prawnych nabyła grunty o powierzchni 0,4734 ha. Na podstawie decyzji Burmistrza Pызdr, Gmina Pызdry stała się z mocy prawa właścicielem działek gruntu o łącznej pow. 0,2672 ha. Na podstawie uchwał podjętych przez Radę Miejską w Pызdrach i Radę Powiat Wrzesińskiego w związku z porozumieniem z dnia 20.06.2016 r. Gmina Pызdry stała się właścicielem gruntu o powierzchni 0,2176 ha (drogi). Poniższa tabela prezentuje nabyte nieruchomości w 2019 roku.

Tabela 5. Nabywanie nieruchomości przez Gminę Pызdry w 2019 r.

Lp.	Treść	Liczba decyzji/ umów	Powierzchnia nieruchomości w ha	Koszt nabycia
1	Komunalizacja z mocy prawa	-	-	-
2	Nabycie nieruchomości w drodze postępowania spadkowego	1	0,0200	400,00
3	Umowy kupna -sprzedaży	8	0,4734	182.016,71
4	Nabycie w wyniku podziału nieruchomości (drogi za odszkodowanie)	10	0,2672	5.344,00
5	Nieodpłatne przekazanie gruntu	-	-	-
6	Nabycie nieruchomości w drodze porozumienia	3	0,2176	4.352,00
Razem:		22	0,9782	192.112,71

Źródło: Urząd Miejski w Pызdrach

Ogółem na dzień 31 grudnia 2019 roku zasób gruntów gminnych wynosi **414,5568 ha**. Gmina Pызdry jest właścicielem 43 budynków, posiada udziały w gruncie w 2 blokach wielorodzinnych. W budynkach tych znajduje się 36 lokali mieszkalnych i 18 lokali użytkowych. W związku z zawartymi umowami najmu i dzierżawy na lokale w tych budynkach, Gmina Pызdry uzyskuje z dochody. Poniższe tabele prezentują nieruchomości stanowiące własność gminy oraz dochody uzyskane z mienia komunalnego.

Tabela 6. Nieruchomości stanowiące własność Gminy Pызdry - stan na 31.12.2019 r.

Lp.	Sposób korzystania z gruntu	Stan w ha
1	Zasób gminy	416,5129
2	Wieczyste użytkowanie osób fizycznych	1,8599
3	Wieczyste użytkowanie Spółdzielni i innych osób prawnych	0,5848
4	Drogi gminne	156,1478
5	Grunty pozostające w trwałym zarządzie	8,6758

Źródło: Urząd Miejski w Pызdrach

Tabela 7. Dochody Gminy Pызdry z mienia komunalnego w 2019 r.

Lp.	Źródło dochodu	Planowane wpływy netto w 2019 r. w zł	Wykonanie na 31.12.2019 r. wartość netto w zł
1	Sprzedaż nieruchomości gminnych	478.120,16	240.699,00
2	Dochody z tytułu najmu, dzierżawy	190.445,00	203.990,07
3	Dochody z tyt. opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste i dochody z tyt. ustanowienia prawa uw – I opłata	6.987,00	5.570,90
4	Dochody z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	6.000,00	4.425,20
5	Dochody z tytułu trwałego zarządu	8.701,00	8.703,14
	Razem:	690.253,16	463 388,31

Źródło: Urząd Miejski w Pызdrach

Na terenie gminy i miasta Pызdry znajduje się kanalizacja sanitarna z przyłączami o łącznej długości **28,9 km**, kanalizacja deszczowa o długości **12,1 km** oraz sieć wodociągowa **113,2 km**.

Na koniec 2019 roku w zasobie Gminy Pызdry znajdowały się wymienione w poniższej tabeli drogi gminne.

Tabela 8. Drogi gminne na terenie miasta Pызdry w 2019 r.

Klasa dróg	Długość dróg ogółem (km)	Długość dróg według rodzaju nawierzchni (km)						
		Bitumiczna	Betonowa	Kostka	Brukowcowa	Tłuczniowa	Gruntowa wzmocniona żwirem, żuzłem itp.	Gruntowa naturalna (z gruntu rodzimego)
L	8,421	4,775	0,54	2,16	0,71	0	0,448	0

Źródło: Urząd Miejski w Pызdrach

Tabela 9. Drogi gminne na terenie wiejskim gminy Pызdry w 2019 r.

Klasa dróg	Długość dróg ogółem (km)	Długość dróg według rodzaju nawierzchni (km)						
		Bitumiczna	Betonowa	Kostka	Brukowcowa	Tłuczniowa	Gruntowa wzmocniona żwirem, żuzłem itp.	Gruntowa naturalna (z gruntu rodzimego)
L	45,307	43,19	0	1,217	0	0	0	0,9

Źródło: Urząd Miejski w Pызdrach

4. Informacja o realizacji polityk, programów, strategii

4.1. Strategia Rozwoju Gminy Pызdry na lata 2015-2020

Strategia rozwoju gminy jest najważniejszym dokumentem planistycznym przyjmowanym na poziomie samorządu gminnego. Pod pojęciem strategii należy rozumieć perspektywiczny plan, który określa strategiczne cele rozwoju, wytycza kierunki działania oraz wskazuje środki finansowe i ich źródła niezbędne do realizacji.

Strategia rozwoju Gminy i Miasta Pызdry na lata 2015-2020 powstała z inicjatywy władz lokalnych, które dostrzegły potrzebę rozwoju gminy w różnych aspektach życia jej mieszkańców. To również odpowiedź na zmieniające się warunki otoczenia zewnętrznego

i wewnętrznego. Dokument określa kierunki, w jakich powinna zmierzać gmina by zapewnić zrównoważony rozwój oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

W tym celu sformułowano wizję oraz misję gminy. Wizja to koncepcja przyszłego pożądanego wizerunku gminy, do którego dąży się przy założeniu określonych celów i zaangażowaniu wszelkich możliwych zasobów. Wizja jest dalekosiężną aspiracją do szybkiego rozwoju, to obraz przyszłości, jaki gmina Pызdry zamierza wykreować w latach 2015-2020. Natomiast misja określa rolę lub deklarowany sposób działania zmierzający do zrealizowania wizji.

WIZJA

Gmina i Miasto Pызdry –miejscem gdzie warto inwestować, mieszkać, a także wypoczywać.

MISJA

Misją Gminy i Miasta Pызdry jest tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej, osadnictwa oraz aktywnych form spędzania wolnego czasu. W tym celu podejmowane są różnorodne inicjatywy z poszanowaniem dziedzictwa historycznego oraz przyrodniczego gminy.

Dla osiągnięcia założonych celów założono konieczność realizacji poniżej wymienionych zadań inwestycyjnych.

Tabela 10. Stan realizacji zadań inwestycyjnych wpisanych do Strategii

Lp	Nazwa zadania
1	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Pietrzyków-Kolonia
2	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Wałga
3	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Zapowiednia
4	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Zamość
5	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Pызdry (ul. Zwierzyniec i Miłosławska)
6	Budowa drogi gminnej w miejscowości Pызdry (ul. Wymysłowska – Dłusk)
7	Modernizacja istniejących ujęć wody

8	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 466 na odcinku Rataje – Pietrzyków – Pietrzyków-Kolonia z przykanalikami i przepompowniami sieciowymi wraz z przebudową przepompowni głównej przy ulicy Nadrzecznej w Pызdrach
9	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Pызdry – ul. Bolesława Pobożnego
10	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Białobrzeg
11	Modernizacja nowej siedziby CKSiP
12	Modernizacja świetlic wiejskich
13	Budowa targowiska w Pызdrach
14	Budowa sieci kanalizacji wodociągowej i sanitarnej do terenów inwestycyjnych
15	Budowa chodnika Rataje – Pietrzyków
16	Remont drogi powiatowej nr 2901 Wrąbczynek – Zapowiednia
17	Umocnienia wałów przeciwpowodziowych na rzece Prośnie i Warcie
18	Pogłębienie i poszerzenie koryta cieku Flisa w miejscowości Pызdry
19	Gazyfikacja miejscowości Pызdry, Tarnowa i Ruda Komorska
20	Rozbudowa sieci szerokopasmowego Internetu na terenie gminy Pызdry
21	Zakup i odnowa obiektów zabytkowych w m. Pызdry
22	Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni i obiektów podobszaru Pызdry -Centrum na rzecz ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji
23	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Tłoczyna
24	Przebudowa drogi gminnej nr 408033 w miejscowości Pietrzyków-Kolonia

stan realizacji na koniec 2019 roku:

kolor zielony – inwestycje zrealizowane

kolor niebieski – inwestycje w trakcie realizacji

kolor czerwony – inwestycje niezrealizowane

4.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pызdry

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” jest aktem obligatoryjnym dla władz gminnych. Wójt (burmistrz albo prezydent miasta) przy sporządzaniu studium zawierającego część tekstową i graficzną jest zobowiązany do uwzględniania zasad określonych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustaleniach strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem. Studium jest sporządzane dla obszaru w granicach administracyjnych gminy. Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium ma charakter bardziej ogólny od planu miejscowego. Określa się w nim w szczególności kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów. Studium pełni trzy podstawowe funkcje: planistyczną – wpływa na rozwój przestrzenno - gospodarczy, koordynacyjną – wpływa na ustalenia planów miejscowych oraz promocyjną – stanowiąc informację o przeznaczeniu terenu.

W roku 2019 dla Gminy Pызdry obowiązywało Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pызdry z ostatnią zmianą podjętą Uchwałą Nr VIII/74/2015 Rady Miejskiej w Pызdrach z dn. 23.09.2015 r.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pызdry jest dokumentem koordynacyjnym, określającym politykę w zakresie gospodarki przestrzennej oraz określającym działania na rzecz rozwoju społeczno – gospodarczego.

Dotychczasowe przeznaczenie terenów wg danych z 2014 roku przedstawia się następująco użytki rolne stanowią blisko 63 %, z tego 60,80% przypada na grunty orne. W ogólnej powierzchni użytków rolnych znaczny udział mają łąki i pastwiska tj. 24%. Grunty orne zabudowane stanowią 1,56% ogólnej powierzchni użytków rolnych i niespełna 1% powierzchni gminy. Grunty zabudowane i zurbanizowane to 2,8% powierzchni gminy. Wśród nich największą powierzchnię zajmują tereny komunikacyjne, na drugim miejscu tereny mieszkaniowe. Stosunkowo niewielkie powierzchnie zajmują tereny przemysłowe 2,56% terenów zurbanizowanych. Ponad 30% stanowią grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, grunty pod wodami 0,78% ogólnej powierzchni gminy. Cechą

charakterystyczną miasta Pызdry jest znaczny udział użytków rolnych (ponad 82%). Z tego nieco ponad 54% stanowią grunty orne, 25% łąki i pastwiska i blisko 20% sady. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione to 1,64%. Grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią 8,8%, w tym 43% to tereny komunikacyjne, 35,5 % - tereny mieszkaniowe, a 7,5% tereny przemysłowe.

Rozwój zagospodarowania przestrzennego gminy winien uwzględniać uwarunkowania przyrodnicze, społeczno - gospodarcze i infrastrukturalne. Winien również uwzględniać zasadę dbałości o ład przestrzenny i realizować konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju. Powinien również realizować potrzebę odpowiedniego poziomu i jakości życia mieszkańców gminy. Wyznaczone w Studium tereny, dla których zarezerwowano nowe przeznaczenie, powinny stać się przedmiotem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Stworzenie przepisów urbanistycznych prawa lokalnego pozwoli kształtować przestrzeń w oparciu o ustalone reguły, przy uwzględnieniu społecznej akceptacji planowanych rozwiązań.

4.3. Plany Zagospodarowania Przestrzennego

„Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego” tworzy się w oparciu o dokument o bardziej ogólnym charakterze, czyli „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”. Plan ten dotyczy dwóch kluczowych kwestii, tj. przeznaczenia terenów i określenia zasad zabudowy. Należy podkreślić uznaniowość gminy w doborze terenów przeznaczonych do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W przypadku braku takiego planu wydaje się decyzję o warunkach zabudowy. Zadaniem gminy jest więc ocena celowości i inicjatywa w stosunku do rozpoczęcia procedury planistycznej na danym terenie.

W granicach administracyjnych Gminy Pызdry w 2019 roku obowiązywało **16** miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sporządzonych na podstawie obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (**11** mpzp dotyczy wsi: Białobrzeg, Ciemierów, Dłusk, Lisewo – 2 plany, Pietrzyków, Rataje, Ruda Komorska, Tarnowa – 2 plany, Wrąbczynek; na terenie miasta Pызdry obowiązuje **5** planów).

W roku 2019 powierzchnia objęta planem wynosiła **372 ha**, w tym pod zabudowę mieszkaniową przeznaczone jest 51,3% powierzchni, zabudowę usługową 7,5%, powierzchnia użytkowana rolniczo 13,1%, zabudowa techniczno - produkcyjna wynosi 7,3%, teren zieleni i wód 16,3%, komunikacji 12,1%, infrastruktura techniczna 0,3%.

Wszystkie uchwały zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego oraz zaewidencjonowane na portalu gminy <http://portal.gison.pl/pyzdry/>.

W roku 2019 wydano:

- **64** decyzji o warunkach zabudowy, w tym 45 dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 2 usługowej oraz 17 innej,
- **6** decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- **34** wypisów i wyrysów z planów obowiązujących na terenie Gminy Pyzdry.

4.4. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pyzdry na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2025

Program ochrony środowiska dla Gminy Pyzdry na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2025 jest dokumentem, który analizuje istniejący stan poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego oraz przedstawia cele i zadania konieczne do realizacji w latach 2017-2025 w poszczególnych obszarach interwencji wyznaczonych przez Ministerstwo Środowiska. Realizacja zaplanowanych zadań ma w efekcie zachować dobry stan środowiska, a tam gdzie konieczna jest poprawa – przedstawić zadania naprawcze. Został przyjęty Uchwała nr XXII/205/17 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 25 maja 2017 r.

Realizacja założeń Programu w roku 2019 w zakresie:

I. Przydomowe oczyszczalnie ścieków

W 2019 r na terenie gminy Pyzdry wybudowano **19 przydomowych oczyszczalni ścieków**, na które udzielono dotacji łącznie na kwotę 41 918,97 zł.

II. Gospodarka odpadami

Według ewidencji ludności w 2019 roku zameldowanych było na terenie gminy Pyzdry 7053 osób, według osób wykazanych w deklaracjach do opłat teren gminy zamieszkują 5998 osoby.

Do 31 marca 2019 roku za odpady segregowane mieszkańcy ponosili opłatę:

- 11,00 zł od osoby za odpady komunalne zbierane w sposób selektywny,
- 22,00 zł od osoby za odpady komunalne zbierane w sposób nieselektywny.

Od 1 kwietnia 2019 roku zmieniona została stawka:

- 13,00 zł od osoby za odpady komunalne zbierane w sposób selektywny,
- 26,00 zł od osoby za odpady komunalne zbierane w sposób nieselektywny.

Przy oczyszczalni ścieków na terenie wsi Tarnowa zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów, tzw. PSZOK, gdzie przez mieszkańców dodatkowo dostarczane są odpady zbierane w sposób selektywny. Punkt ten jest monitorowany i czynny całodobowo.

Firmą wyłonioną w formie przetargu do odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych jest „IGLESPOL” z Wrześni, która dostarcza odpady stacji przeładunkowej „BARDO”. Następnie odpady są przewożone transportem samochodowym przez firmę „URBIS” z Gniezna do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lulkowie.

Właściciele nieruchomości niezamieszkałych mają podpisane indywidualne umowy na odbiór odpadów. Na terenie miasta i gminy Pyzdry odbiorem odpadów komunalnych zajmują się trzy firmy tj. „IGLESPOL” z Wrześni, PUK z Wrześni, „Wiatrowiec” z Gizzałek.

Worki na odpady segregowane dostarczane są przez firmę Iglespol do każdej nieruchomości zamieszkałej przy odbiorze odpadów zbieranych selektywnie

W 2019 roku odebrano z nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy i miasta Pyzdry

1 938,60 Mg odpadów komunalnych, w tym:

Odpady selektywne:

Opakowania z papieru i tektury – 11,8 Mg

Opakowania ze szkła – 88,22 Mg

Opakowania z tworzyw sztucznych - 81,74 Mg

Odpady wielkogabarytowe – 66,70 Mg

Odpady biodegradowalne – 159,70 Mg

Odpady zielone z PSZOK – 12,0 Mg

Odpady zmieszane – 1.518,44 Mg

Na dzień opracowania Raportu nie posiadano danych dotyczących osiągniętego poziomu recyklingu w 2019 roku.

III. Unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest w gminie Pызdry

W ramach „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest” realizowanego przez Powiat Wrzesiński, na terenie Gminy Pызdry w 2019 roku nie prowadzono działań związanych z usuwaniem azbestu. Od 2019 roku gminy będą realizować zadania wynikające z programu. W 2019 roku Gmina Pызdry złożyła wniosek do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dotację na usuwanie azbestu. Zadanie realizowane będzie w 2020 roku.

4.5. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy i Miasta Pызdry

W 2019 roku na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy i Miasta Pызdry zaplanowano kwotę 43.300,00 zł, z czego na utrzymanie zwierząt w schronisku 18.880,00 zł. Pozostałe środki zostały przeznaczone na zapewnienie zwierzętom całodobowej opieki w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, na zapewnienie opieki zwierzętom gospodarskim, na opiekę weterynaryjną oraz na zakup karmy dla zwierząt przebywających w przytulisku. W ubiegłym roku do Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Gnieźnie z terenu Gminy Pызdry przyjęto 16 psów na łączną kwotę **32.600,00 zł**. Na dokarmianie i wyłapywanie bezdomnych psów wydano **2.158,00 zł**, natomiast koszty wynikające z umowy w sprawie zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt wynosiły **7.641,00 zł**.

4.6. Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Pызdry

Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Pызdry przyjęty został uchwałą Nr VIII/78/15 Rady Miejskiej w Pызdrach z dnia 23 września 2015 roku.

Sporządzane na szczeblu gminnym dokumenty związane z planowaniem energetycznym, zagospodarowaniem przestrzennym, strategią rozwoju, wydawaniem decyzji lokalizacyjnych, środowiskowych i pozwoleń służą realizacji zrównoważonego rozwoju. Pozwala to na równoważenie wymiarów społecznych, środowiskowych z lokalną polityką gospodarczą i infrastrukturalną.

Lokalizacja złóż gazu ziemnego oraz uruchomienie Kopalni Gazu Ziemnego w Lisewie przemawia za lokalnym wykorzystaniem tego gazu przez społeczeństwo gminy Pызdry w celu zaspokojenia ich potrzeb energetycznych. Planowana dystrybucyjna sieć gazowa powinna posiadać przepustowość umożliwiającą zaspokojenie potrzeb energetycznych gminy gazem ziemnym na określonym koncepcją obszarze gminy. Gazyfikacja gminy umożliwi ograniczyć emisję dwutlenku węgla do atmosfery, co wpłynie na poprawę poziomu jakości powietrza. Głównie dotyczy to zmniejszenia zanieczyszczeń niskiej emisji. Spójność planistyczna gminy i planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych pozwoli na zachowanie racjonalnej polityki energetycznej, inwestycyjnej oraz ład przestrzennego.

Polityka energetyczna i przestrzenna gminy winna ujmować kwestie zachowania racjonalności użytkowania i dystrybucji paliw i energii. Dotyczy to podziału obszarowego miejscowości wraz z dalszym podejmowaniem decyzji o rozwoju przestrzennym, w których obszarach będzie rozwijana sieć gazowa, a w których system ciepłowniczy (unikanie jednoczesnego dostarczania ciepła sieciowego i gazu ziemnego na tym samym obszarze).

Stawki za umieszczenie infrastruktury technicznej w pasie drogowym powinny być jednakowe (niezależne od rodzaju transportowanego medium, tj. woda, ciepło sieciowe, energia elektryczna, gaz ziemny). Przy uchwalaniu przez gminę stawek za umieszczenie infrastruktury technicznej w pasie drogowym należy mieć na uwadze, że ich zbyt wysoka wartość wpłynie negatywnie lub całkowicie ograniczy rozwój infrastruktury z powodu braku rentowności projektów realizowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne. Racjonalna

wysokość stawek pozwoli zarówno na rozwój infrastruktury przedsiębiorstw energetycznych jak i gminy. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U.2013.640) dokumenty planistyczne gminy oraz wydawane decyzje i pozwolenia winny jednoznacznie określać warunki ograniczające dotyczące zakazu wznoszenia budynków oraz stałych składów i magazynów, sadzenia drzew w strefach kontrolowanych planowanej infrastruktury sieci gazowej.

Elektroenergetyczne inwestycje w gminie

W ostatnich latach na terenie gminy Pyzdry Energa Operator S. A. przeprowadziła szereg inwestycji, które znacznie przyczyniły się do poprawy funkcjonowania infrastruktury elektroenergetycznej i zasilania. W roku 2019 realizowano takie zadania jak wymiana linii napowietrznych niskiego napięcia w miejscowościach: Pyzdry, Baraniec i Pietrzyków Kolonia. Pobudowane zostało też **20** przyłączy energetycznych. Szczególnie celowe było skablowanie istniejącego obwodu linii napowietrznej na ulicy Kilińskiego w kierunku ulicy Wrzesińskiej.

Nasza gmina jest udziałowcem spółki Oświetlenie Uliczne i Drogowe z siedzibą w Kaliszu. Od kilku lat w ramach współpracy trwa systematyczna wymiana opraw rtęciowych na sodowe. ENERGA wykonała w m. Pietrzyków Kolonia przebudowę linii energetycznej. Przy tej okazji spółka oświetleniowa wymieniła **6 szt.** opraw rtęciowych na sodowe.

Łącznie w latach 2017-2019 wymieniono około **110** opraw.

W roku 2019 w związku z przebudową w m. Pyzdry: ul. Farnej, Władysława Łokietka i Bolesława Pobożnego gmina zleciła Energa Operator usunięcie kolizji sieci elektroenergetycznej. Wymieniono w związku z tym słupy oraz zamontowano dodatkowe oświetlenie uliczne na ul. Farnej.

4.7. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Pyzdry

Został przyjęty Uchwałą nr XVIII/178/16 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 7 grudnia 2016 roku. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Pyzdry to dokument, którego celem jest określenie wizji rozwoju Gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, pozwalającej osiągnąć

długofalowe korzyści środowiskowe, gospodarcze i ekonomiczne. Ponadto dokument ten ma na celu przeprowadzenie analizy możliwych do realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, których wdrożenie przyczyni się do zmniejszenia zużycia energii, zwiększenia produkcji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, a tym samym do redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Na terenie gminy Pyzdry w 2019 roku nie prowadzono dystrybucji gazu ziemnego. Jednakże zgodnie z planami Polskiej Spółki Gazownictwa Oddział w Poznaniu w latach 2020-2022 planowana jest częściowa gazyfikacja gminy Pyzdry. W 2019 roku wybudowano 4 kilometry sieci gazowej w miejscowości **Ruda Komorska**, dystrybucja planowana jest na 2020 rok. W kolejnych latach gazyfikacją objęte mają być miejscowości **Tarnowa** oraz **Pyzdry**. Zakłada się, iż zostanie wybudowane ok. 18,0 km sieci śr/c o średnicach dn 250, 180, 160, 90, 63 PE. W efekcie gazyfikacji na terenie gm. Pyzdry docelowo zostanie przyłączonych ok. 300 odbiorców, a dystrybucja paliwa gazowego może osiągnąć poziom ok. 1,5 mln m³/rok gazu ziemnego podgrupy Lw (GZ-41,5). Sieć ma być zasilana z planowanej stacji red-pom w/c w Lisewie, której budowa ma być realizowana przez PGNiG z udziałem środków Gminy i Miasta Pyzdry. W wyniku realizacji inwestycji szacuje się efekt ekologiczny w postaci mniejszej emisji dwutlenku węgla, w wyniku spalania mniej emisyjnego źródła ciepła.

Wraz z rozwojem infrastruktury Gminy, wzrostem liczby ludności oraz dostępnością środków budżetowych planowane są na terenie Gminy inwestycje związane z gospodarką wodno-ściekową. Działanie zakłada modernizację urządzeń wodno-kanalizacyjnych przyczyniających się do redukcji zużycia energii i rozbudowę sieci już istniejących, w celu usprawnienia działania systemu wodno-kanalizacyjnego. Modernizacja urządzeń przyczyni się do redukcji emisji w ilości 162,8 tCO₂i energii w ilości 200,00MWh. Realizacja działania przyczyni się także do polepszenia i uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy m.in. poprzez zaprzestanie gromadzenia ścieków w zbiornikach bezodpływowych.

W gminie Pyzdry infrastruktura drogowa wymaga modernizacji, aby dostosować ją do obecnie panującego natężenia ruchu na drogach i umożliwić użytkownikom bezpieczny dostęp do miejsc docelowych. Dlatego też samorząd lokalny realizuje zadania związane z infrastrukturą drogową, prowadzi inwestycje naprawcze, uwzględniając zarówno bezpieczeństwo jak i płynność przejazdu przez poszczególne odcinki dróg na obszarze Gminy.

Przygotowane działania naprawcze mają na celu zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa ruchu drogowego, poprawy logistyki na terenie gminy. Zadania te polegają na uzupełnianiu ubytków w nawierzchni wyeksploatowanej przez tabor drogowy, modernizację infrastruktury pieszo-rowerowej wraz z modernizacją istniejącej infrastruktury drogowej, w miarę posiadanych środków finansowych. Utrzymanie chodników i infrastruktury towarzyszącej komunikacji pieszo-rowerowej, zapewni mieszkańcom komfort i bezpieczeństwo poruszania się po drogach na terenie gminy Pyzdry. Ponad to prawidłowo utrzymana infrastruktura pieszo-rowerowa, będzie zachęcała do częstszego korzystania z rowerów, czy podróżowania pieszo. Zastąpienie pojazdów napędzanych paliwami płynnymi, np. rowerem niewątpliwie przyczyni się do poprawy zdrowia, w wyniku zwiększenia aktywności ruchowej mieszkańców i turystów przebywających na terenie Gminy. Poprawa jakości powietrza, która będzie miała miejsce w wyniku spadku ilości samochodów poruszających się po drogach gminnych, wpłynie na poprawę samopoczucia mieszkańców, którzy będą mogli oddychać świeżym, pozbawionym spalin powietrzem. Zadania te przyczynią się do redukcji zużycia paliw, a co za tym idzie zmniejszenia emisji dwutlenku węgla do atmosfery. Wykonane w 2019 roku inwestycje drogowe wymienione zostały w punkcie 2.2.1. *Zadania inwestycyjne zrealizowane w 2019 roku.*

4.8. Program 75+

Strategicznym celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. Organizowanie oraz świadczenie usług opiekuńczych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, finansowanym ze środków własnych gminy. Jest to forma wspierania osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Głównym celem usług opiekuńczych jest pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, świadczenie opieki higienicznej lub pielęgnacji zaleconej przez lekarza oraz zapewnienie – w miarę możliwości ośrodka pomocy społecznej – kontaktów z otoczeniem. Gminy, które przystępują do realizacji programu uzyskują finansowe wsparcie w realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej, do 50% przewidywanych kosztów realizacji zadania.

W 2019 roku objętych programem było 4 podopiecznych. Kwota dofinansowania z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego wyniosła **4.650,44 zł**.

4.9. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy i Miasta Pызdry na lata 2019-2023

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy i Miasta Pызdry na lata 2019-2023 przyjęta została uchwałą nr VI/47/19 Rady Miejskiej w Pызdrach z dnia 20 maja 2019 roku. Określa ona kierunki działań zmierzające do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych.

Przeprowadzona diagnoza społeczna w obszarze problemów społecznych oraz prognoza zmian w zakresie objętym strategią, pozwoliły na określenie wizji rozwoju społecznego.

WIZJA

„Gmina i miasto Pызdry zapewnia zintegrowany system wsparcia społecznego, wspiera osoby wykluczone społecznie i tworzy optymalne warunki dla funkcjonowania mieszkańców”.

W Strategii wyznaczono 9 problemowych obszarów priorytetowych i dla każdego z nich wyznaczono cele strategiczne wraz z kierunkami niezbędnych działań:

1. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.
2. Przemoc w rodzinie.
3. Przestępczość.
4. Bezrobocie.
5. Ubóstwo.
6. Uzależnienia.
7. Bezdomność.
8. Problemy osób przewlekle chorych, osób niepełnosprawnych i chorych psychicznie.
9. Problemy osób starszych.

Poniższa tabela prezentuje cele strategiczne i kierunki działań zaplanowane do realizacji w latach 2019-2023.

Tabela 11. Cele strategiczne z kierunkami niezbędnych działań zapisane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2019-2023

Cel strategiczny	Kierunki niezbędnych działań
<p><u>Cel strategiczny 1.</u> Wspomaganie prawidłowego funkcjonowania rodzin ze szczególnym uwzględnieniem rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie rodziny w ponoszeniu kosztów utrzymania i wychowania dzieci w rodzinie 2. Wsparcie rodziny w środowisku oraz pomoc rodzinom w przezwyciężeniu trudności opiekuńczo - wychowawczych 3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin
<p><u>Cel strategiczny 2.</u> Przeciwdziałanie zjawisku przemocy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie jednolitego systemu wsparcia. 2. Podnoszenie poziomu kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy.
<p><u>Cel strategiczny 3.</u> Rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej w kierunku profilaktyki przestępczości.</p>	<p>Współorganizowanie szerokiego zakresu działań informacyjnych i prewencyjnych, mających na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa publicznego wśród mieszkańców Gminy i Miasta.</p>
<p><u>Cel strategiczny 4.</u> Przeciwdziałanie i łagodzenie skutków bezrobocia.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie i rozwój aktywności społeczno-zawodowej osób bezrobotnych. 2. Wspieranie i rozwój ekonomii społecznej.
<p><u>Cel strategiczny 5.</u> Pomoc osobom ubogim i rozwijanie działań na rzecz ograniczenia ubóstwa.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych osobom potrzebującym. 2. Kreowanie i realizacja programów na rzecz pomocy osobom żyjącym w ubóstwie.
<p><u>Cel strategiczny 6.</u> Wspieranie osób uzależnionych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu uzależnień. 2. Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych używek. 3. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń działających na rzecz osób uzależnionych.
<p><u>Cel strategiczny 7.</u> Wspieranie i pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. 2. Zapobieganie dalszemu rozwojowi problemu bezdomności.

Cel strategiczny 8. Wspieranie osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych i chorych psychicznie w integracji i funkcjonowaniu w środowisku społecznym i zawodowym.	1. Podniesienie integracji osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej.
	2. Zwiększenie pomocy na rzecz osób niepełnosprawnych.
Cel strategiczny 9. Zapewnienie pomocy i poprawa warunków funkcjonowania osób starszych w społeczności lokalnej.	Rozwój środowiskowych form opieki dla osób starszych oraz wolontariatu na rzecz pomocy seniorom.

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pызdrach

Pomoc udzielona w 2019 roku:

106 rodzinom udzielono pomocy pieniężnej w formie zasiłków celowych bądź w naturze na ogólną kwotę **85 613,38 zł**.

Wyplacono zasiłki stałe dla 32 osób na łączną kwotę **139.874,07 zł** (całość wykonania w ramach środków od Wojewody Wielkopolskiego). Za ww. osoby opłacono składki na ubezpieczenia zdrowotne na łączną kwotę **10.655,32 zł**. Poniższe tabele przedstawiają zakres świadczeń rodzinnych i zakres pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Tabela 12. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych w roku 2019 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
1	Zasiłki rodzinne	7.448	871.973,00
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu	3.325	397.709,00
	urodzenia dziecka	30	30.000,00
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	141	55.000,00
	samotnego wychowywania dziecka	287	56.431,00
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	411	42.730,00
	rozpoczęcia roku szkolnego	428	42.622,00
	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (dojazd lub zamieszkanie)	934	66.994,00
	wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	1.094	103.930,00
Razem zasiłki rodzinne z dodatkami		10.773	1.269.682,00

3	Zasiłki pielęgnacyjne	2.950	558.524,00
4	Świadczenia pielęgnacyjne	386	604.333,00
5	Specjalny zasiłek opiekuńczy	228	138.697,00
6	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	65	65.000,00
7	Zasiłek dla opiekuna	181	111.188,00
8	Świadczenie rodzicielskie	214	194.049,00

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pызdrach

Tabela 13. Realizacja zadań z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów w 2019 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
1	Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego	435	177.960,00
2	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z tego przekazane: - budżet państwa - budżet gminy - odsetki		83.890,05 21.516,46 14.344,34 48.029,25
3	Liczba rodzin uprawnionych do świadczeń alimentacyjnych	30	
4	Liczba osób uprawnionych do otrzymania świadczeń alimentacyjnych	32	
5	Liczba dłużników w gminie Pызdry	69	

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pызdrach

Program „Pomoc państwa w wychowaniu dzieci”

Program został podjęty na podstawie art. 53 ust.1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci Uchwałą nr XII/116/16 Rady Miejskiej w Pызdrach z dnia 23 marca 2016 roku w sprawie wyznaczenia MGOPS w Pызdrach do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Wysokość świadczenia wychowawczego wynosi 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

Świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko w wieku do 18 roku życia matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka.

W 2019 r wpłynęło 863 wniosków. łączna ilość wydanych decyzji/informacji 786, w tym odmownych 6, programem zostało objętych **1373 dzieci**, kwota wypłaconych świadczeń **6.226.008,88 zł**.

Program ‘Gminna Karta Seniora’

Program został podjęty w związku z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o pomocy społecznej Uchwałą Rady Miejskiej w Pызdrach Nr IV/33/15 z dnia 15 kwietnia 2015 r.

Głównym Celem Programu jest wzmocnienie aktywności społecznej i poprawa jakości życia osób 60+.

Program Gminna Karta Seniora jest elementem polityki społecznej realizowanej przez samorząd gminy Pызdry. Jego celem jest podniesienie aktywności i sprawności grupy mieszkańców 60+ poprzez zwiększenie dostępności do dóbr kultury, zachęcenie do uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i sportowych, a także kształtowanie pozytywnego wizerunku pызdrskich seniorów.

Do programu przystąpiło 12 podmiotów gospodarczych w tym 6 z terenu Gminy i Miasta Pызdry. Wydano do 2019 roku **314** Gminnych Kart Seniora.

4.10. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2025

Gminny Program Profilaktyki i Program został podjęty na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Uchwałą Nr XVI/156/16 Rady Miejskiej w Pызdrach w dniu 29 września 2016 roku. Przedstawia zadania do realizacji w zakresie tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Głównym celem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy,

zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Szerokie ujęcie zapobiegania przemocy w rodzinie wyznacza trzy podstawowe nurty działań kierowanych do różnych grup odbiorców:

- 1) działania uprzedzające: diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie;
- 2) działania interwencyjne: opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie;
- 3) działania wspierające: psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie.

W oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy na mocy uchwały nr V/31/2011 Rady Miejskiej w Pyzdrach z dnia 30 marca 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, powołany został Zespół Interdyscyplinarny. Celem pracy zespołu jest szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie, a także planowanie i realizacja działań pomocowych na podstawie diagnozy potrzeb.

W 2019 roku Zespół odbył 33 spotkania w grupach roboczych, dokonał analizy 9 Niebieskich Kart – A. Z dokonanej analizy wynika, że najczęściej stosowaną formą przemocy w tym okresie była przemoc psychiczna, fizyczna stosowana przez mężczyznę.

4.11. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

W celu realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 w gminie Pyzdry działała Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Celem głównym była realizacja nałożonego przez ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Program ten finansowany był

z budżetu gminy ze środków pochodzących z wpłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2019 roku budżet Komisji wynosił **103.173,98 zł**.

W tej kwocie zawierają się opłaty za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz za zezwolenia jednorazowe. Powyższa kwota w całości została wydatkowana na zadania związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkotykowych.

Realizacja zadań obejmowała dofinansowanie zadań związanych z realizacją szkolnych programów profilaktyki. Zadania te realizowane były we wszystkich placówkach oświatowych, Centrum Kultury, Sportu i Promocji i obejmowały następujące przedsięwzięcia:

A. PROJEKTY EDUKACYJNE:

- Rodzinny Ekologiczno- Profilaktyczny Rajd Rowerowy – **3.002,10 zł** SP Pyzdry (153 osoby)
- Projekt edukacyjny „Patrzę trzeźwo na świat” – **1.199,69 zł** SP Wrąbczynkowskie Holendry (34 dzieci, 60 dorosłych)
- Projekt edukacyjny „O zdrowie dbamy i po używki nie sięgamy” – **100,00 zł** SP Lisewo (160 osób)
- Projekty realizowane przez CKSiP w Pyzdrach w okresach wakacji letnich, zimowych i świątecznych – **9.450,00 zł** (150-200 osób) oraz zakup aparatury nagłaśniającej, która została przekazana do Centrum Kultury, jako jednostki, z którą Komisja współpracuje w ramach obsługi technicznej przedsięwzięć Komisji na kwotę **9.550,00 zł**.

B. KONKURSY:

- „Stop używkom” i „Używki? Nie dziękuję” – **450,00 zł** SP Górne Grądy (69 uczniów)
- „Cyberprzemocy mówię Nie” oraz „Zdrowie dla wszystkich” – **200,00 zł** SP Lisewo (77 uczniów)
- „Patrzę trzeźwo na świat” – **300,00 zł** SP Wrąbczynkowskie Holendry (34 osoby)
- Spektakl teatralny - „Profesorek Wodorek w kosmosie” – **350,00 zł** SP Górne Grądy (90 osób)

C. WARSZTATY:

- warsztaty dla uczniów klas IV-VIII wszystkich szkół z terenu Gminy i Miasta Pyzdry zorganizowane przez Komisję w porozumieniu z dyrektorami szkół „Nie dopalaj się bo się spalisz” – **3.450,00 zł** (356 uczniów)

- warsztaty dla rodziców uczniów klas I-VIII wszystkich szkół z terenu Gminy i Miasta Pyzdry zorganizowane przez Komisję „Co rodzice powinni wiedzieć o narkotykach i dopalaczach” – **4.000,00 zł** (227 osób)

- warsztaty dla uczniów SP w Lisewie „O zdrowie dbamy i po używki nie sięgamy” – **500,00 zł** (77 osób)

- KONFERENCJĘ profilaktyczno-edukacyjną „Nowe substancje psychoaktywne, leki OTC, substancje pobudzające – wyzwania dla profilaktyki szkolnej i środowiskowej” (nauczyciele, pedagodzy szkolni, dyrektorzy szkół, pracownicy socjalni OPS, policjanci miejscowego posterunku policji, członkowie Komisji - **2.500,00 zł** (72 osoby)

D. SZKOLENIA dla członków komisji:

- „Nowe zadania dla gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w kontekście znowelizowanych w 2018 roku ustaw” – **750,00 zł** (8 osób)

- szkolenie na temat przeprowadzenia kontroli zasad i warunków korzystania z zezwoleń, weryfikacji wartości sprzedaży napojów alkoholowych wykazanych w oświadczeniu oraz postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia zezwoleń na podstawie ujawnionych nieprawidłowości – **365,00 zł** (1 osoba).

Pozostałe działania (najważniejsze):

Na terenie wszystkich szkół wiejskich komisja finansuje działalność związaną z organizacją zajęć socjoterapeutycznych, które odbywają się w wymiarze 2 godzin tygodniowo w każdej szkole. W mieście Pyzdry działa świetlica socjoterapeutyczna prowadzona przy CKSiP. Łączny koszt związany z wynagrodzeniem za pracę psychoterapeutów w ww. zajęciach i świetlicy socjoterapeutycznej wyniósł **14.895,00 zł**.

W związku ze zmianami kadrowymi w szkołach i odejściem osób, które posiadały kwalifikacje do prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych komisja sfinansowała w całości studia podyplomowe dla 3 chętnych nauczycieli, którzy zadeklarowali się prowadzić w szkołach zajęcia socjoterapeutyczne. Koszt studiów podyplomowych to **8.400,00 zł**.

Dofinansowanie prowadzonych zajęć dotyczy także zakupu niezbędnych materiałów papierniczych. Łączny koszt roczny zadania to kwota **2.231,25 zł**. Dodatkowo dzieci i młodzież pochodząca z rodzin z problemem alkoholowym uczestnicząca w różnego rodzaju zajęciach profilaktycznych otrzymała wsparcie w postaci bezpłatnego dożywiania na kwotę

10.231,12 zł (15 uczniów) oraz dofinansowanie na udział w wypoczynku w okresie wakacji letnich dla 8 dzieci na kwotę **2.000,00 zł**.

Z funduszy Komisji sfinansowano także roczną (na rok 2020) prenumeratę czasopisma „Remedium” dla punktu konsultacyjnego i wszystkich szkół działających w mieście i gminie na kwotę **960,00 zł** oraz zakup wydawnictwa pt. „Teczka gotowych materiałów z pakietem multimedialnym” związana z obsługą pracy komisji na kwotę **1.036,92 zł**. Zakupiono także materiały dydaktyczne dla nauczycieli, które zostały przekazane bibliotekom szkolnym we wszystkich szkołach w gminie i mieście Pyzdry dotyczące problemów związanych z uzależnieniami od dopalaczy i narkotyków na kwotę **360,00 zł**.

Komisja prowadzi punkt konsultacyjny, który udziela pomocy osobom uzależnionym i członkom rodzin z problemem alkoholowym a także w myśl obecnie obowiązujących rekomendacji PARPA-y zajmuje się interdyscyplinarnie problemem całej rodziny i zaplanowaniem pomocy dla wszystkich jej członków (zjawiskiem przemocy w rodzinie, problemem pijących nastolatków, tworzeniem bazy adresów i ofert profesjonalnych placówek pomocowych na terenie powiatu i województwa). W 2019 roku w punkcie konsultacyjnym pracował psycholog. Roczny koszt wynagrodzenia ww. osoby to **7.200,00 zł**. W punkcie konsultacyjnym dokonano także zakupu materiałów papierniczych i tonera w kwocie **642,19 zł**.

Ze środków komisji sfinansowano ponadto działania w następujących obszarach tematycznych:

- Delegacje – **3609,72 zł**
- Usługa transportowa osób niepełnosprawnych na rehabilitację i terapię do Ośrodka Hipoterapii i Rehabilitacji w Czeszewie – **1.000,00 zł**
- Dofinansowanie udziału 1 osoby w maratonie terapeutycznym dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Centrum „U” Września – **300,00 zł** (1 osoba)
- Współfinansowanie konferencji z okazji 100-lecia kurateli sądowej działającej przy Sądzie Rejonowym w Słupcy – **500,00 zł**
- Organizacja konferencji profilaktyczno-edukacyjnej w Pyzdrach koszty związane z obsługą konferencji (długopisy, , teczka ofertowa z nadrukiem , artykuły spożywcze na obiad i serwis kawowy) – **2.079,14 zł**

- Współorganizacja turnieju tenisa stołowego dla dzieci **2.153,00 zł** (20 dzieci)
- Zakup banneru reklamowego Komisji – **301,35 zł**
- Koszty postępowania sądowego - **40,00 zł**
- Badania i wydanie opinii sądowej (ekspertyzy psychologiczno-psychiatryczne) – **1.380,00 zł.**

4.12. Program współpracy Gminy i Miasta Pызdry z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2019 roku

Program współpracy Gminy i Miasta Pызdry z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019 został przyjęty przez Radę Miejską w Pызdrach Uchwałą nr XXXIII/300/18 z dnia 8 października 2018 roku. Program określa główne zasady współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, określa szczegółowe cele, zasady, formy oraz priorytetowe obszary współpracy Gminy i Miasta Pызdry z podmiotami działającymi na rzecz społeczności lokalnej.

Otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w formie powierzenia zostały ogłoszone 15 stycznia 2019 roku. Ogłoszenia dotyczyły realizacji zadań w sferach:

1. Sfera kultury, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego obejmowała zadania polegające na podtrzymaniu tradycji narodowej, pielęgnowaniu polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturalnej- dotacja w wysokości **6.500,00 zł.**
2. W sferze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej ogłoszono konkurs na realizację zadania „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu” - dotacja **60.000,00 zł**
3. W sferze turystyki i krajoznawstwa konkurs dotyczył krajoznawstwa i organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży- dotacja **13.500,00 zł.**

Do oceny formalnej i merytorycznej ofert, które wpłynęły do Urzędu Miejskiego w Pызdrach, Zarządzeniem Burmistrza nr 2/2018 z dnia 17 stycznia 2018 roku została powołana komisja. Na posiedzeniu w dniu 13 lutego 2019 roku komisja dokonała oceny

ofert. Protokół z posiedzenia komisji został przekazany Burmistrzowi Pyzdr, który zaakceptował wyniki prac komisji i przyznał zaproponowane dotacje na realizację opisanych zadań publicznych. Przekazanie dotacji nastąpiło po podpisaniu umów. Informacje o złożonych ofertach i udzieleniu dotacji na realizację zadań podane zostały do publicznej wiadomości w BIP oraz na tablicy ogłoszeń.

Na realizację zadania ze sfery kultury, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego tj. na zadanie z zakresu podtrzymywania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturalnej ofertę złożyły 2 podmioty: Lokalna Organizacja Turystyczna „Puszcza Pyzdrska” oraz „Wielkopolska Organizacja Ligii Obrony Kraju w Poznaniu, Zarząd Koła LOK w Pyzdrach”.

Lokalna Organizacja Turystyczna „Puszcza Pyzdrska” dofinansowana kwotą 5.000,00zł, w zadaniu „Publikacja o motywach zdobniczych Puszczy Pyzdrskiej” opracowała i wydała w nakładzie 1000 sztuk publikację, która zawierała zbiór motywów zdobniczych Puszczy Pyzdrskiej wraz z przykładami zastosowań. Publikacja została wydana zgodnie z zaplanowanym wymiarem i zawierała 96 stron + 4 strony okładka.

Termin realizacji zadania publicznego: 01.09.2019 - 15.12.2019

Wielkopolska Organizacja Ligii Obrony Kraju w Poznaniu, Zarząd Koła LOK w Pyzdrach dofinansowany kwotą 1.500,00zł zakupił amunicję (27 op.), śrut (12 op.), puchary (1 kpl.), tarcze strzeleckie (2 kpl.). Ponadto przeprowadził zawody strzeleckie podczas imprez okolicznościowych (3 Maja, Dnia Dziecka, Dożynki Gminne, Festyn Parafialny) oraz cykliczne treningi strzeleckie w Szkole Podstawowej, a na zakończenie sezonu zorganizował trening podsumowujący.

Termin realizacji zadania publicznego: 01.03.2019-30.09.20219

Na realizację zadania w sferze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej polegającego na prowadzeniu działalności w zakresie kultury fizycznej, sportu, rekreacji ruchowej oraz promowania zdrowego trybu życia pozytywnie została rozpatrzona oferta złożona przez podmiot: Miejski Klub Sportowy „Warta Pyzdry”.

Miejski Klub Sportowy „Warta Pyzdry” dofinansowany kwotą 60.000,00 zł, w zadaniu „Gramy z Wartą” poprzez organizację zajęć poświęconych rozwijaniu umiejętności gry w piłkę nożną chłopców i mężczyzn poniżej 16 lat i starszych z terenu Gminy i Miasta Pyzdry.

Poprawiono u nich kondycję fizyczną, zagospodarowano czas wolny dzieci, młodzieży oraz mieszkańców gminy. Wszystkich nauczono zasad funkcjonowania w grupie przy zachowaniu zasad fair play, ponadto zintegrowano biorących udział w rozgrywkach. W treningach czynnie brało udział 71 osób, przeprowadzono treningi w sekcji Seniora i Młodzika Starszego. Do przeprowadzenia treningów wybrano trenera posiadającego odpowiednie kwalifikacje. Dzięki zajęciom sportowcom i sukcesom zwiększyło się lokalne znaczenie MKS „WARTA PYZDRY”.

Termin realizacji zadania publicznego: 01.03.2019 - 31.12.2019

Na realizację zadania w sferze turystyki i krajoznawstwa polegającego na krajoznawstwie i organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży została rozpatrzona oferta złożona przez podmiot: Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalno-Turystyczne „Nasza Szkoła”.

Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalno-Turystyczne „Nasza Szkoła” dofinansowane kwotą 13.500,00 zł w zadaniu „Wakacje pełne przygód” miało na celu rekreację, wypoczynek, kulturę, sport oraz integrację dzieci i młodzieży. Jednym z podstawowych celów realizacji było wyrównanie szans rozwojowych dla dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich. Wszyscy interesująco i bezpiecznie spędzili czas wakacji letnich, mieli możliwość poznania walorów turystycznych i krajoznawczych naszego regionu. Organizacja zajęć w różnych grupach wiekowych pokazała jak miło i bezpiecznie można spędzić czas, przy okazji rozwijając swoje talenty i zainteresowania. Dzięki tym zajęciom rodzice mogli spokojnie wykonywać swoje prace w gospodarstwach domowych wiedząc, że ich dzieci spędzają czas wolny od zajęć lekcyjnych pod opieką wykwalifikowanej kadry pedagogicznej oraz wolontariuszy. W czasie spotkań, wyjazdów, pogadanek i zajęć sportowych dzieci miały możliwość integrowania się w grupie rówieśniczej, co budowało ich poczucie wartości oraz umacniało więzi społeczne.

Termin realizacji zadania publicznego: 01.06.2019 – 31.08.2019.

4.13. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Pyzdry do roku 2023

Gmina Pyzdry przystąpiła do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Pyzdry do 2023 roku, dzięki któremu zwiększą się szanse na pozyskanie środków zewnętrznych z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Gmina na ten cel otrzymała dotację z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w ramach konkursu dotacji na opracowanie lub aktualizację programów rewitalizacji gmin województwa wielkopolskiego nr 1/REW/2016. Umowa dotacji nr DPR.U.132/2016 z dnia 30.11.2016 roku, dotacja w kwocie 37 440,00 zł, całkowita wartość projektu 41 600,00 zł. Projekt realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020. Program rewitalizacji, uchwalany przez radę gminy jest wieloletnim programem działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej, lub technicznej, lub środowiskowej, zmierzającym do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiącym narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Jest jednym z kluczowych dokumentów operacyjnych na poziomie lokalnym, który powinien realizować założenia dokumentu kierunkowego, jakim jest strategia rozwoju gminy. W procesie przygotowania programu rewitalizacji konieczne jest angażowanie i umożliwienie szerokiej partycypacji społecznej (pobudzającej aktywność społeczną) w procesie opracowania, a następnie realizacji programu.

W wyniku prac nad Programem wyznaczono obszary zdegradowane. Są to jednostki analityczne: Pyzdry –Centrum, oraz Dłusk.

Lista projektów głównych ukierunkowanych na osiągnięcie celów rewitalizacji:

1. Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni i obiektów podobszaru Pyzdry – Centrum na rzecz ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji.
2. Adaptacja domu podcieniowego na cele edukacyjno-muzealne –etap II
3. Mój pierwszy biznes –wsparcie dla początkujących przedsiębiorców

4. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z obszaru rewitalizacji – utworzenie Klubu Integracji Społecznej
5. Modernizacja świetlicy wiejskiej w Dłusku na rzecz aktywizacji lokalnej społeczności
6. Modernizacja kompleksu boisk w Dłusku na rzecz aktywizacji lokalnej społeczności
7. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu
8. Trening kompetencji i umiejętności społecznych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.

W 2019 roku nie zrealizowano pozostałych zadań zapisanych w pkt. 1.

W ramach projektu z pkt. 2. w 2019 roku zrealizowano częściowo zadanie pn. „Adaptacja domu podcieniowego na cele edukacyjno-muzealne – etap II”. W 2019 roku zakupiono zabytek. Zadanie to otrzymało w 2018 roku dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w wysokości **500.000,00** zł. Oprócz zakupu Domu Podcieniowego, z przeznaczeniem na obiekt wystawienniczy dla eksponatów związanych z lokalną historią zakupiono przeprowadzono gruntowną renowację Wiatraka Holenderskiego, odtwarzającą jego wygląd i wyposażenie. W 2 połowie 2019 roku złożony został wniosek do Lokalnej Grupy Działania „Z Nami Warto” o dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na przebudowę Domu Podcieniowego. Ocena wniosku przewidziana jest na 2020 rok, a realizacja zadania na 2021 rok.

5. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Pyzdrach

W 2019 roku radni Rady Miejskiej w Pyzdrach podczas dziewięciu posiedzeń podjęli szereg ważnych decyzji dla Gminy i Miasta Pyzdry.

Podjęto **76** uchwał w zakresie:

- spraw budżetowych – 24,
- podatków i opłat – 5,
- oświaty – 5,
- mienia gminnego – 18,
- działalności Rady Miejskiej – 1,
- regulaminów, programów, strategii – 14,

- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – 2,
- działalności jednostek pomocniczych gminy – 1,
- współpracy z gminą, stowarzyszeniem – 2.

1) sprawy budżetowe

Zrealizowana została uchwała budżetowa i wieloletnia prognoza finansowa Gminy i Miasta.

W trakcie roku budżetowego zachodziła konieczność wprowadzenia zmian w budżecie zarówno po stronie dochodów jak i wydatków.

Z budżetu gminy przeznaczone zostały środki na dokończenie chodnika Rataje – Pietrzyków – **50.000,00 zł**, udzielono pomocy w wysokości **30.000,00 zł** na odtworzenie pierwotnego wejścia do klasztoru z remontem pomieszczeń piwnicznych.

Udzielane były dotacje celowe dla spółki wodnej w wysokości **3.000 zł** oraz na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków w wysokości **41.918,97 zł**.

W miarę zaistniałych potrzeb realizowana jest uchwała w sprawie zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności mających charakter cywilnoprawny, których wierzycielami jest gmina.

2) podatki

Na rok 2019 radni w drodze uchwały zatwierdzili stawki podatku od nieruchomości, rolnego i środków transportowych.

3) oświata

Na terenie gminy i miasta Pyzdry poza gminnymi szkołami podstawowymi z oddziałami przedszkolnymi funkcjonuje niepubliczne przedszkole, szkoła podstawowa oraz przedszkole publiczne prowadzone przez osobę fizyczną i klub dziecięcy. W związku z powyższym ustalony został tryb udzielania i rozliczania dotacji ww. placówkom. Ustalono opłatę za korzystanie z wychowania przedszkolnego przez uczniów w publicznych przedszkolach prowadzonych na terenie gminy, zasady rekrutacji do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych innych form wychowania przedszkolnego, klas pierwszych szkół podstawowych, tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin dla nauczycieli, zasady udzielania i rozliczania dotacji dla klubu dziecięcego. Gimnazjum funkcjonowało do 31.08.2019 roku, natomiast Klub malucha w Pyzdrach funkcjonuje od 01.04.2019 roku.

4) mienie gminne

Uchwały dotyczące gospodarowania mieniem gminnym, które zostały zrealizowane dotyczą spraw:

- sprzedaży nieruchomości gruntowej o nr geodezyjnym 2166/4 położonej w Pyzdrach,
- nabycia na rzecz gminy nieruchomości oznaczonej jako działka ewidencyjna 1528 położonej w Pyzdrach, na której znajduje się zabytek - dom podcieniowy,
- nabycia na rzecz gminy nieruchomości oznaczonej jako działka ewidencyjna 1790 położonej w Pyzdrach, na której znajduje się zabytek - wiatrak holenderski,
- nabycia prawa użytkowania wieczystego na rzecz gminy nieruchomości oznaczonej jako działka ewidencyjna 942/3 położonej w Pyzdrach,
- nabycia na rzecz gminy nieruchomości oznaczonej jako działka ewidencyjna 1789/1 położonej w Pyzdrach,
- nabycia na rzecz gminy nieruchomości oznaczonych jako działki ewidencyjne 1372/3 i 1373/1 położonych w Pyzdrach,
- nabycia na rzecz gminy nieruchomości oznaczonych jako działki ewidencyjne 1684/8 i 1684/10 położonych w Pyzdrach,
- sprzedaży nieruchomości gruntowej oznaczonej jako działka ewidencyjna 2032/10 położonej w Pyzdrach.

Uchwały, które nie zostały zrealizowane to:

- Nr VII/68/19 w sprawie sprzedaży niezabudowanej nieruchomości gruntowej nr 346 położonej w Pyzdrach,
- Nr VII/69/19 w sprawie sprzedaży niezabudowanej nieruchomości gruntowej nr 347 położonej w Pyzdrach,
- Nr VII/70/19 w sprawie sprzedaży niezabudowanej nieruchomości gruntowej nr 2052/1 położonej w m. Tarnowa,
- Nr X/77/19 w sprawie sprzedaży niezabudowanej nieruchomości gruntowej nr 1656/4 położonej w Pyzdrach,
- Nr X/78/19 w sprawie sprzedaży niezabudowanej nieruchomości gruntowej nr 320/2 położonej we Wrąbczynkowskich Holendrach,

- Nr XI/89/19 w sprawie sprzedaży niezabudowanej nieruchomości gruntowej nr 1120/1 położonej w Pyzdrach,
- Nr XI/90/19 w sprawie sprzedaży niezabudowanej nieruchomości gruntowej nr 1120/2 położonej w Pyzdrach,
- Nr XI/91/19 w sprawie sprzedaży niezabudowanej nieruchomości gruntowej nr 1380/10 położonej w Pyzdrach,

Podjęto uchwałę o zaliczeniu drogi (działki nr 737, 1518, 1085) położonych w Pyzdrach do kategorii dróg gminnych.

5) regulaminy, programy, strategie

W 2019 roku podjęte zostały uchwały w sprawie:

a) regulaminów:

- dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy,
- targowiska miejskiego,
- określające wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Pyzdry,
- udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy i Miasta Pyzdry,
- korzystania z obiektu – dom podcieniowy i wiatrak holenderski,

b) programów:

- opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt,
- uznania programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z obszaru powiatu wrzesińskiego na lata 2013 – 2032 jako równoważnego gminnemu programowi usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- przeciwdziałania narkomanii,
- opieki nad zabytkami dla Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2020 – 2023,

c) strategii:

- rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy i Miasta Pызdry na lata 2019 – 2023,
- zmiany „Strategii rozwoju Gminy i Miasta Pызdry na lata 2015-2020”,

d) oceny:

- zasobów pomocy społecznej Gminy Pызdry za rok 2018,

e) innych:

- zasad i trybu udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

6) plany zagospodarowania przestrzennego

Rada Miejska w Pызdrach w 2019 roku podjęła dwie uchwały dotyczące planu zagospodarowania przestrzennego:

- nr XI/92/19 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Rataje,
- nr XII/102/19 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pызdrach.

Pozostałe uchwały podjęte w 2019 roku dotyczą wyboru metod ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie nieruchomości zamieszkałej i stawki takiej opłaty, zmiany uchwały dotyczącej statutów sołectw i Miasta – Osiedla Pызdry, zmiany uchwały w sprawie przystąpienia do Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Wielkopolski, określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego, wspólnego udzielenia zamówienia publicznego na zakup energii elektrycznej, petycji w sprawie udzielenia bonifikaty przy przekształceniu użytkowania wieczystego, nawiązania współpracy partnerskiej pomiędzy Gminą i Miastem Pызdry z francuską Gminą Mer.

W Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego opublikowane zostały **32** uchwały Rady Miejskiej w Pызdrach.

6. Część analityczna

6.1. Oświata i edukacja

6.1.1. Placówki dla których organem prowadzącym jest Gmina Pyzdry

Na terenie Gminy Pyzdry funkcjonują trzy szkoły podstawowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina Pyzdry. Są to:

- Szkoła im. Jana Pawła II w Pyzdrach.
- Samorządowa Szkoła Podstawowa w Górnych Grądach wraz z Punktem Przedszkolnym.
- Samorządowa Szkoła Podstawowa w Lisewie wraz z Punktem Przedszkolnym.

A. Szkoła im. Jana Pawła II w Pyzdrach

a) W skład Szkoły im. Jana Pawła II w Pyzdrach wchodzi:

- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Pyzdrach,
- Filia Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Pyzdrach z siedzibą we Wrąbczynkowskich Holendrach,
- Punkt Przedszkolny przy Filii Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Pyzdrach z siedzibą we Wrąbczynkowskich Holendrach.

b) W 2019 roku do Szkoły im. Jana Pawła II w Pyzdrach uczęszczało **354 uczniów** (w tym 24 do Filii we Wrąbczynkowskich Holendrach).

c) Liczba zatrudnionych nauczycieli w 2019 roku (w etatach) wynosiła 40,25.

d) Egzamin gimnazjalny

W dniach od 10 do 12 kwietnia 2019 roku przeprowadzono egzamin gimnazjalny, do którego przystąpiło 46 uczniów. Wyniki egzaminu prezentuje poniższa tabela.

Tabela 14. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego

Część egzaminu gimnazjalnego		Wynik w %	Gmina	Powiat	Województwo	Okręg	Kraj
Język polski		61,31	59,94	61,83	61,01	60,64	63
Historia i WOS		56,25	56,13	58,05	56,75	57,28	59
Matematyka		45,27	43,25	42,71	39,10	40,15	43
Przedmioty przyrodnicze		46,57	45,80	49,80	47,45	48,08	49
Język niemiecki	Podstawa	60,95	61,19	57,19	54,39	50,77	51
	Rozszerzenie	36,65	36,86	35,77	38,56	38,10	43
Język angielski	Podstawa	47,72	47,64	63,39	66,48	66,37	68
	Rozszerzenie	45,50	34,44	46,81	53,80	51,59	53

Źródło: Urząd Miejski w Pyzdrach

e) Egzamin ósmoklasisty

W dniach od 15 do 17 kwietnia 2019 roku przeprowadzono egzamin ósmoklasisty, do którego przystąpiło 40 uczniów. Wyniki egzaminu prezentuje poniższa tabela.

Tabela 15. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Szkole im. Jana Pawła II w Pyzdrach

	Wynik w %	Gmina	Powiat	Województwo	Okręg
Język polski	70,50	65,68	63,15	61,04	60,50
Matematyka	49,13	50,13	44,25	43,07	42,07
Język angielski	79,16	67,00	55,46	56,28	56,68
Język niemiecki	58,18	48,15	46,61	37,37	39,49

Źródło: Urząd Miejski w Pyzdrach

B. Samorządowa Szkoła Podstawowa w Górnych Grądach

- W 2019 roku do szkoły uczęszczało **88 uczniów**.
- Liczba zatrudnionych nauczycieli w 2019 roku (w etatach) wynosiła 12,57.
- Egzamin ósmoklasisty

W dniach od 15 do 17 kwietnia 2019 roku przeprowadzono egzamin ósmoklasisty, do którego przystąpiło 7 uczniów. Wyniki egzaminu prezentuje poniższa tabela.

**Tabela 16. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty
w Samorządowej Szkole Podstawowej w Górnych Grądach**

	Wynik w %	Gmina	Powiat	Województwo	Okręg
Język polski	53,71	65,68	63,15	61,04	60,50
Matematyka	77,71	50,13	44,25	43,07	42,07
Język niemiecki	24,57	48,15	46,61	37,37	39,49

Źródło: Urząd Miejski w Pyzdrach

C. Samorządowa szkoła Podstawowa w Lisewie

- a) W 2019 roku do szkoły uczęszczało **77 uczniów**.
- b) Liczba zatrudnionych nauczycieli w 2019 roku (w etatach) wynosiła 15,28.
- c) Egzamin ósmoklasisty

W dniach od 15 do 17 kwietnia 2019 roku przeprowadzono egzamin ósmoklasisty, do którego przystąpiło 7 uczniów. Wyniki egzaminu prezentuje poniższa tabela.

**Tabela 17. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty
w Samorządowej Szkole Podstawowej w Lisewie**

	Wynik w %	Gmina	Powiat	Województwo	Okręg
Język polski	61,14	65,68	63,15	61,04	60,50
Matematyka	43,43	50,13	44,25	43,07	42,07
Język angielski	97,00	67,00	55,46	56,28	56,28
Język niemiecki	40,50	48,15	46,61	37,37	39,49

Źródło: Urząd Miejski w Pyzdrach

6.1.2. Placówki oświatowe prowadzone przez inne organy niż Gmina Pyzdry

Oprócz szkół podstawowych publicznych, na terenie Gminy Pyzdry funkcjonują również:

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Pietrzykowie
- Niepubliczne Przedszkole w Pietrzykowie

- Przedszkole Publiczne „Bajkowy Świat” w Pызdrach
- Klub Malucha „Przystanek Maluchowo”.

A. Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Pietrzykowie

- a) W 2019 roku do szkoły uczęszczało **74 uczniów**.
- b) Liczba zatrudnionych nauczycieli w 2019 roku (w etatach) wynosiła 10,71.

B. Niepubliczne Przedszkole w Pietrzykowie

- a) W 2019 roku do przedszkola uczęszczało **37 dzieci**.
- b) Liczba zatrudnionych nauczycieli w 2019 roku (w etatach) wynosiła 2,38.

C. Przedszkole Publiczne „Bajkowy Świat” w Pызdrach

- a) W 2019 roku do przedszkola uczęszczało **140 dzieci**.
- b) Liczba zatrudnionych nauczycieli w 2019 roku (w etatach) wynosiła 8,00.
- c) Do przedszkola uczęszczają dzieci w wieku od 2,5 do 6 roku życia. Przedszkole funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godz. 6.30 do 17.00, część dzieci korzysta z bezpłatnej (5 godzin) podstawy programowej, a część z godzin dodatkowo płatnych.
- d) Przedszkole dysponuje 200 miejscami.

6.1.3. Punkty przedszkolne

Przy wszystkich szkołach podstawowych na terenie Gminy Pызdry funkcjonują punkty przedszkolne.

Liczba dzieci w 2019 roku kształtowała następująco:

- Punkt Przedszkolny w Lisewie – **44 dzieci**
- Punkt Przedszkolny w Górnych Grądach – **19 dzieci**
- Punkt Przedszkolny we Wrąbczynkowskich Holendrach – **9 dzieci**

Łącznie do punktów przedszkolnych uczęszczało **72 dzieci**.

Dzieci w punktach przedszkolnych przebywają 5 godzin dziennie – tj. tyle ile przewiduje bezpłatna podstawa programowa.

W 2019 roku zarówno do punktów przedszkolnych jak i do przedszkola wszystkie zgłoszone dzieci zostały przyjęte.

6.1.4. Pozostałe informacje z zakresu oświaty

W 2019 roku Gmina Pyzdry otrzymała:

1. Subwencję oświatową w wysokości **6.490.559,00 zł**
2. Dotacje celowe na:
 - a) wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w kwocie **57.927,91 zł**
 - b) dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w kwocie **155.733,00 zł**
 - c) „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” w kwocie **2.480,00 zł**
 - d) „Aktywna Tablica” w kwocie **14.000,00 zł.**

Ponadto Samorządowa Szkoła Podstawowa w Górnych Grądach pozyskała środki z 0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2019 na dofinansowanie wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w publicznych szkołach podstawowych w kwocie **47.864,00 zł.**

Szkoła Podstawowa w Pyzdrach pozyskała środki z 0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2019 na dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla zwalnianych nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych w trybie art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 2215 tj.) albo przechodzących na emeryturę na podstawie art. 88 ustawy Karta Nauczyciela w kwocie **11.727,00 zł.**

Łączna kwota subwencji oświatowej wraz z dotacjami celowymi to **6.780.290,91 zł**, natomiast całość wydatków na oświatę w roku 2019 wyniosła **10.278.290,16 zł.**

Wszystkie szkoły podstawowe (oprócz filii we Wrąbczynkowskich Holendrach) posiadają dostęp do internetu szerokopasmowego. Dostęp do sieci daje nauczycielom możliwość wzbogacenia lekcji oraz korzystania z cyfrowych treści edukacyjnych.

6.2. Kultura, turystyka i promocja

6.2.1. Centrum Kultury, Sportu i Promocji w Pyzdrach

Centrum Kultury, Sportu i Promocji w Pyzdrach to samorządowa instytucja kultury. Zadania realizowane przez Centrum w szczególności opierają się na organizacji imprez kulturalno-sportowych o różnej tematyce i zakresie oraz prowadzeniu świetlic i ognisk artystycznych, współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami z terenu gminy oraz powiatu.

Centrum Kultury Sportu i promocji w 2019 roku otrzymało na swą działalność statutową dotacje podmiotową z budżetu Gminy i Miasta Pyzdry w kwocie **410.000,00 zł**, ponadto dochody własne wyniosły **5.630,00 zł**.

Najważniejsze imprezy organizowane przez Centrum Kultury, Sportu i Promocji w 2019 r.:

1) Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy

Impreza ta jest kulturalnym wydarzeniem dla mieszkańców, połączonym z akcją charytatywną. Finał odbył się w sali widowiskowo-sportowej. Wystąpili lokalni artyści, a ich występy przeplatane były licytacją gadżetów, otrzymanych od miejscowych firm i rękodzielników. Nie zabrakło też atrakcji dodatkowych dla dzieci.

2) Gminny Dzień Kobiet

Impreza odbyła się w sali kina. Okolicznościowy program recytatorsko-wokalno-instrumentalny zapewniła lokalna młodzież. Prawie dwieście pań rozśmieszał Kabaret Eksportowy Wytwór Gminy.

3) Jarmark Wielkanocny

Został zorganizowany po raz pierwszy na targowisku miejskim. Pyzdrzanie i goście z okolicy mogli zaopatrzyć się w niepowtarzalne dekoracje. Dzieci natomiast miały okazję do wspaniałej zabawy. Swe wyroby sprzedawali zaproszeni wystawcy, lokalni producenci, a także Koła Gospodyń Wiejskich.

4) Gminny Dzień Dziecka

Impreza, na którą złożyły się animacje i zabawy dla dzieci, została zorganizowana na przystani wodniackiej. Zaproponowane atrakcje spodobały się dzieciakom, korzystały z nich bardzo

aktywnie. Wspaniały był interaktywny koncert Sióstr Wajs, którym towarzyszył zespół taneczny Stonoga.

5) Noc Świętojańska

Impreza nawiązywała do sobótkowego święta i wydarzeń sprzed 320 laty. Rekonstrukcją wydarzenia „Spalenia czarownic” zajęli się aktorzy Teatru Terminus a Quo z Nowej Soli. Publiczność dobrze się bawiła na koncercie zespołu Cliver. Wcześniej było mnóstwo atrakcji dla dzieci - animacje i zabawy. Rozstrzygnięto też konkurs na najładniejszy wianek.

6) Wystrzałowe Pyzdry

Impreza została podzielona na dwie części. Pokaz broni czarnoprochowej i nowoczesnego sprzętu militarnego polskiej armii urozmaicił tę imprezę. Wesoły i rozrywkowy nastrój zapewniła Pyzdrska Orkiestra Dęta, Grająca Szafa i zespół Piersi. Były to trzy wyjątkowe koncerty, w czasie których publiczność dobrze się bawiła. Dodatkiem był pokaz dawnego rzemiosła, animacje i zabawy dla dzieci, zawody strzeleckie i pokaz fajerwerków.

7) Dożynki Gminne

Zostały zorganizowane w nowym miejscu rekreacji w Dolnych Grądach. Obrzęd dożynkowy wykonał Zespół Pieśni i Tańca „Żeńcy Wielkopolscy”. Wręczono wyróżnienia „Aktywny dla Wsi”. Część artystyczną zapewniła Pyzdrska Orkiestra Dęta i Zespół Happy Folk. Można było podziwiać też nowoczesne maszyny rolnicze, ale i te dawno zapomniane. Swojskie jadło zapewniły Koła Gospodyń Wiejskich.

8) Gminny Turniej Sołectw

Zorganizowany po raz pierwszy, miał na celu zachęcenie mieszkańców wsi do rekreacji i integracji społecznej. Wszystko przebiegło zgodnie z planem – uczestnicy i publiczność bawili się doskonale, a śmiechu było co niemiara.

9) Jarmark Bożonarodzeniowy

Impreza ta to kiermasz połączony ze spotkaniem mikołajkowym. Dorośli mogli zaopatrzyć się w oryginalne podarki dla najbliższych i piękne dekoracje, a dzieci miały okazję do wspaniałej zabawy. Wszystkim podobał się program interaktywny „Mikołajkowe marzenia do spełnienia” i koncert kapeli folkowej - Holeviaters.

Zajęcia cykliczne odbywające się w Centrum w 2019 roku:

1) Rękodzieło artystyczne dla mieszkank

Celem zajęć jest rozwój pasji i zainteresowań. Uczestniczki tworzą ozdoby i dekoracje świąteczne, wykorzystując różne techniki np. papierową wiklinę czy decoupage.

2) Dance fitness

Zajęcia dla mieszkank gminy, połączenie treningu funkcyjnego z różnymi stylami tanecznymi.

3) Zajęcia taneczne dla dzieci

Dwie grupy wiekowe uczą się podstaw różnych stylów tanecznych.

4) Warsztaty teatralne

Młodzież uczy się podstaw aktorstwa, bierze udział w spektaklach teatralnych.

5) Cykliczne warsztaty dla kobiet

Organizacja spotkań tematycznych motywujących i wspomagających.

6) Świetlica socjoterapeutyczna

Przy CKSiP działa orkiestra dęta. Centrum corocznie organizuje także zajęcia dla dzieci w czasie ferii zimowych oraz półkolonie letnie.

Ponadto w sali kina organizowane są inne spotkania kulturalne, w tym koncerty i wieczorki kabaretowe. Co miesiąc wyświetlane są też premierowe seanse filmowe.

Za pośrednictwem CKSiP prowadzone są także działania promocyjne gminy, m.in. poprzez prowadzenie strony internetowej i konta społecznościowego.

6.2.2. Muzeum Regionalne Ziemi Pyzdrowskiej

Muzeum Regionalne Ziemi Pyzdrowskiej w 2019 roku otrzymało na swą działalność statutową dotację podmiotową z budżetu dla samorządowej instytucji kultury w kwocie **300.000,00 zł**, ponadto Muzeum Regionalne Ziemi Pyzdrowskiej zrealizowało dochody własne w kwocie **6.716,00 zł**.

Działalność muzeum

1) Kadry

W okresie sprawozdawczym w muzeum pracę wykonywały na pełnym etacie następujące osoby: dyrektor muzeum, archeolog (zatrudniony na stanowisku adiunkta), pracownik techniczny będący do dyspozycji zarówno dla Muzeum jak i Biblioteki i CKSiP. Na okres od 1 czerwca do 31 grudnia 2019 został zatrudniony nowy pracownik muzeum.

2) Zarządzanie

W okresie sprawozdawczym realizowane były prace statutowe muzeum jak i prace zleczone przez Burmistrza Pызdr. Kontynuowane były rozpoczęte wcześniej zadania powiązane ze współpracą z innymi Instytucjami.

Kontynuacja i udział w pracach organizacyjnych „Szlak Piastowski”. Przeprowadzona została (w maju) konsultacja z dr Andrzejem Wyrwą z Muzeum Pierwszych Piastów - przewodniczącym Rady Programowej Szlaku Piastowskiego w sprawie audytu Ekspozycji Szlaku Piastowskiego w Muzeum Regionalnym Ziemi Pызdrskiej.

Muzeum Regionalne Ziemi Pызdrskiej wystosowało list intencyjny w sprawie współpracy z Muzeum w Gori w Gruzji. Deklaracja współpracy powstała z inicjatywy Stowarzyszenia Współpracy Polsko-Gruzińskiej z regionu Gruzji Kartli Wewnętrznej.

Działalność kolekcjonerska muzeum

W ramach gromadzenia zbiorów zakupiono do muzeum: 2 zdjęcia Borzykowo -poczta, Pызdry - junackie hufce pracy, prochownica, pistolet, karabin, 2 szable, sztylet oraz rekwizyty do ekspozycji w domu podcieniowym, replika szczerbca oraz żyrandol.

Działalność badawcza muzeum

W ramach prac realizowany był nadzór archeologiczny podczas prac budowlanych na placu przyrynkowym. Prowadzone są nadal prace inwentaryzatorskie pozyskanych artefaktów z prac na Rynku w Pызdrach.

Wykonano dokumentację sumującą prace archeologiczne wynikające ze zobowiązania parafii wobec Wojewódzkiego Urzędu Konserwatorskiego w Poznaniu. Dokumentacja obejmowała prace badawcze związane z: budową przyłącza kanalizacyjnego, ułożenie kabla energetycznego i telekomunikacyjnego do budynku plebani i zabudowań klasztornych oraz skucie tynku przy przyziemiu wieży kościoła pofranciszkańskiego, budowa przyłącza

kanalizacji deszczowej, osuszenie murów zachodniej kaplicy kościoła pofranciszkańskiego oraz odprowadzenie wody deszczowej od kościoła i z terenu plebani do istniejącej instalacji miejskiej, osuszenie murów ściany północnej skrzydła północnego klasztoru oraz likwidacja opłotowania oddzielającego teren przykościelny od terenu plebani. Opracowano 86 fragmentów zabytków ruchomych pod względem chronologicznym i inwentaryzacyjnym, sporządzono inwentarz 161 wykonanych fotografii, z opisem dla każdej przedstawiającej treści oraz sporządzono tablice z 25 wywołanymi zdjęciami i ich opisem. Wykonano 5 rycin (tablic) z rozbiorem architektonicznym odkrytych partii ścian kościoła poklasztorowego, w formie rysunkowej w skali 1:20 wykonano 4 przekroje pionowe zadokumentowanych układów stratygraficznych z ich opisem oraz jeden rzut poziomy w skali 1:20.

Oczyszczenie, zabezpieczenie i przekazanie do analizy antropologicznej szkieletu ludzkiego znalezione podczas badań-nadzoru archeologicznego wynikającego z nałożonego obowiązku przez WUOZ w Poznaniu podczas budowy targowiska miejskiego w 2018 roku.

Oczyszczanie i inwentaryzowanie zebranego materiału ruchomego.

Prowadzenie badań powierzchniowych w m. Tarnowa zgodnie z wydanym pozwoleniem przez WUOZ w Poznaniu.

Działalność oświatowa

A. Uroczystości patriotyczne

1. Przygotowanie do uroczystości uczczenia „Pamięci pomordowanych oficerów przez NKWD”.
2. Organizacja uroczystości przy pomniku - mogile powstańców z 1863 r.
3. Organizacja uroczystości związanej z uczczeniem pamięci Stefana Korbońskiego - odsłonięcie ławeczki Korbońskiego, koncert, sesja popularno-naukowa /29.09.2019/
4. Organizacja Święta Niepodległości w Pyzdrach.

B. Spotkania i prezentacje

1. „Pyzdranie zwiedzają Pyzdry - Powrót do źródła” – coroczna wycieczka po Pyzdrach /04.05.2019/
2. Udział czynny – wykład zaprezentowany przez pracowników muzeum w Pyzdrach, na konferencji w Łądzie zorganizowanej przez Powiatową Policję ze Słupcy. Konferencja zorganizowana została m.in. pod patronatem Wojewódzkiej Wielkopolskiej Policji oraz

Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Temat konferencji; „Zagrożenia dla dziedzictwa kulturowego i podejmowanie działań przeciwko przestępczości archeologicznej i sakralnej” /08.05.2019/

3. Udział muzeum w cyklicznej imprezie organizowanej przez Muzeum Archeologiczne z Poznania – Festiwal kultury słowiańskiej i cysterskiej w Łądzie. Muzeum uczestniczyło i prezentowało się w tzw. Forum Muzeów w dniach 1-2 czerwca 2019 r.

4. Udział w konferencji organizowanej przez Archiwum Państwowe w Poznaniu, kustosz muzeum wystąpił z wykładem poświęconym zamkowi królewskiemu w Pызdrach /07.06.2019/

5. Udział w cyklicznej imprezie miejskiej „Wystrzałowe Pызdry” - rekonstrukcja wydarzenia z 1383 r. – „Pierwszy wstrzał”. Organizacja pikniku z rekonstruktorami rzemiosł; garncarz-kaflarz, rogownik, mincerz, wikliniarz-koszykarz /20.07.2019/

6. Prelekcja poświęcona 80 rocznicy wybuchu II wojny światowej /06.09.2019/

7. Koncert i sesja popularno-naukowa poświęcona Stefanowi Korbońskiemu /29.09.2019/

8. Prelekcja dr Michała Brzostowicza poświęcona tematowi „Piastowie na Ziemi Pызdrskiej” /12.12.2019/

C. Lekcje muzealne

- Przeprowadzone zostało 8 lekcji muzealnych.

D. Noc Muzeów

- Ogólnopolska akcja „Noc muzeów” - wystawa, koncert oraz pokaz filmów o świętym Franciszku. /18.05.2019/

Działalność wystawiennicza muzeum

1. Wystawa fotoreportera Ryszarda Fórmanka z Konina przedstawiająca Pызdry i jego mieszkańców. Wystawa przygotowana przez muzeum. /18.05.2019/

2. Szlak piastowski w Pызdrach – w reorganizacja ekspozycji w piwnicach domu podcieniowego. Ekspozycja poświęcona jest Piastom związanych z dziejami miasta i okolicy.

3. II wojna światowa w Pызdrach – wystawa zorganizowana z okazji 80 rocznicy wybuchu II wojny światowej. /06.09.2019/

4. Stefan Korboński – wystawa zorganizowana z okazji odsłonięcia ławki pamięci poświęconej Stefanowi Korbońskiemu. /29.09.2019/

5. Wystawa prac malarskich Joanny Frątczak - /13.09.2019/

Inne prace muzeum

1. Wykonanie projektu, przygotowanie do cięcia laserowego herbu miasta umieszczonego na bramie wjazdowej na plac targowy „Mój Rynek”. Prace te wiązały się też z nadzorem nad ich wykonaniem.
2. Wykonanie projektu medalu na Ogólnopolski Bieg Kazimierzowski
3. Wykonanie projektu i rzeźby oraz realizacja przedsięwzięcia tzw. ławeczki Stefana Korbońskiego. Prace związane były zarówno z przygotowaniem rzeźby jak i też jej montażem.
4. Przygotowanie do druku „Kalendarz 2020 - Pyzdry malowane”

Prace konserwatorskie

1. Wykonano prace remontowo-konserwatorskie przy średniowiecznym murze miejskim znajdującym się przy klasztorze pofranciszkańskim.
2. Wykonano prace renowacyjne przy pomniku „Sosny powstańczej”.
3. Prace przy domu podcieniowym: prace na zapleczu domu przy budynku gospodarczym, w którym wymieniono dach. Zostały wykute otwory wentylacyjne w sklepieniach piwnicy.

6.2.3. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach powstała (z zapisków Biblioteki) w 1948 roku. Zorganizowana w formie instytucji kultury i wpisana do rejestru Instytucji Kultury pod numerem 1/03.03.2006 r. Zgodnie z Ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej z dnia 25 października 1991 r. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach jest biblioteką publiczną. Służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, informacyjnych i kulturalnych mieszkańców Gminy Pyzdry, upowszechnianiu wiedzy i nauki oraz rozwojowi kultury. Publiczny charakter biblioteki sprawia, że jest ona miejscem spotkań społeczności lokalnej.

Do dyspozycji czytelników w bibliotece znajdują się trzy zestawy komputerowe z dostępem do Internetu. W celach informacyjnych korzystać może każdy. Biblioteka posiada księgozbiór podręczny, udostępniany na miejscu lub wypożyczany na określony termin.

Zatrudnienie

W Bibliotece w okresie sprawozdawczym zatrudnieni byli: Bibliotekarze 2 etaty, główna księgową na 1/8 etatu, pracownik gospodarczy 1 etat. W skład biblioteki wchodzi Filia Biblioteczna w Ratajach w której zatrudniona jest osoba na 1/8 etatu.

Finanse

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Pызdrach w 2019 roku otrzymała na swą działalność statutową dotację podmiotową z budżetu dla samorządowej instytucji kultury w kwocie **210.000,00 zł** i dotację z Biblioteki Narodowej na „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek” w kwocie **6.800,00 zł**.

Działalność kulturalno-oświatowa

- 1) 12 marca 2019 - spotkanie autorskie z Jackiem Łapińskim,
- 2) Ogólnopolski Tydzień Bibliotek:
 - spotkanie z Leszkiem Szczasnym
 - przedstawienie pt. „Co w trawie piszczy?” w wykonaniu grupy teatralnej MASKA z Krakowa,
 - spotkanie autorskie z Janem Hyjkiem,
- 3) Dzień Dziecka
- 4) projekt „Mała książka-Wielki człowiek” - każde dziecko w wieku przedszkolnym (3-6 lat), które odwiedziło bibliotekę otrzymało Wyprawkę Czytelniczą, czyli Kartę Małego Czytelnika, książkę, a także poradnik dla rodziców,
- 5) 24 września 2019 - Narodowe Czytanie – z wybranych nowel polskich szóstoklasiści czytali „Katarynka” Bolesława Prusa,
- 6) Spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem,
- 7) 3 grudnia 2019 – spotkanie z Piotrem Wnukiem pasjonatem wypraw w stylu wagabundy, przemierzającym świat autostopem, lokalnym transportem, motorem, rowerem lub na piechotę,

Zasoby biblioteki i poziom czytelnictwa

Biblioteka w Pызdrach dysponuje księgozbiorem liczącym **35 883** wolumenów (w tym 13253 znajduje się w Filii Biblioteki w Ratajach). W 2019 roku zakupiono 519 tomów książek na

kwotę 13.767,58 zł, w tym (z dotacji samorządowej 6.967,58 zł i 6.800,00 zł z Biblioteki Narodowej). Poniższa tabela prezentuje poziom czytelnictwa w 2019 roku.

Tabela 18. Czytelnicy Biblioteki w 2019 r.

Liczba czytelników	939
Liczba wypożyczeń	13169
Liczba odwiedzin	5044

Źródło: Miejsko- Gminna Biblioteka Publiczna w Pyzdrach

6.3. Sport i rekreacja

6.3.1. Bieg Kazimierzowski

Główną imprezą sportowa organizowaną przez Gminę i Miasto Pyzdry jest Ogólnopolski Bieg Kazimierzowski. Jest to stała impreza sportowa, która w 2019 roku miała swoją 38 edycję. Bieg należy do Grand Prix Biegów ulicznych powiatu wrzesińskiego.

W 2019 roku w biegu brało udział **218 uczestników**, w tym **18 biegaczy z gminy Pyzdry**. Koszt organizacji Biegu w 2019 roku wyniósł **32.676,12 zł**. Były to koszty związane głównie z nagrodami, pakietami startowymi, wyżywieniem, zabezpieczeniem medycznym i pomiarem czasu.

6.3.2. Inauguracyjny sływ kajakowy

Sływ jest imprezą cykliczną. W 2019 roku odbył się 8 czerwca. Uczestnicy sływają rzeką Wartą, na odcinku Lad – Pyzdry. Udział w sływie jest nieodpłatny. W 2019 roku liczba uczestników wynosiła około **80 osób**.

6.3.3. Turniej Halowej Piłki Nożnej

W sezonie 2018 – 2019 w turnieju udział brało **8 drużyn**, natomiast w sezonie 2019 – 2020 uczestniczyło **7 drużyn**. Były to już kolejno 14 i 15 edycja tego turnieju. Rozgrywki w trybie turniejowym trwają przez 15 tygodni.

6.3.4. Upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2019 roku – dotacja

Burmistrz Pызdr ogłosił otwarty konkurs ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego Gminy Pызdry w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2019 r. W ramach konkursu dofinansowanie w wysokości **60.000,00 zł** otrzymał Miejski Klub Sportowy „Warta Pызdry”.

6.4. Ochrona przeciwpożarowa

W gminie Pызdry w 2019 roku działało 7 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, z czego 3 są ujęte w KSR-G, tj. Pызdry, Pietrzyków i Lisewo.

6.4.1. Członkowie OSP

Jednostki OSP skupiają ogółem **459 członków**, w tym 336 członków zwyczajnych, 54 członków honorowych i 100 wspierających. **104 strażaków** posiada szkolenia i badania dopuszczające do udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Ponadto działa 6 MDP skupiające 66 strażaków.

W 2019 roku zostało przeszkolonych 109 osób, na 2020 rok zaplanowano 24 druhów do przeszkolenia: podstawowego, specjalistycznego, podnoszące kwalifikacje strażaków do podejmowania działań ratowniczo-gaśniczych.

Poniższa tabela prezentuje udział jednostek OSP w działaniach ratowniczo-gaśniczych.

Tabela 19. Udział jednostek OSP w działaniach ratowniczo – gaśniczych w 2019 r.

Lp.	Rodzaj zdarzenia	OSP Pyzdry	OSP Pietrzyków	OSP Lisewo	OSP Wrąbczynek
1	Pożar traw, lasu itp.	8	14	6	2
2	Pożar budynków	3	0	1	1
3	Wypadki drogowe	46	21	9	0
4	Poszukiwanie osób	1	0	0	0
5	Ćwiczenia	10	10	6	0
6	Zabezpieczenie terenu	3	0	1	0
7	Fałszywy alarm	1	0	0	0
8	Szkolenia	2	1	1	1
	Razem	74	47	24	4

Źródło: Urząd Miejski w Pyzdrach

6.4.2. Dochody

Dochody w jednostkach wyniosły – **659.531,17 zł**, w tym:

- dotacje z WFOŚ wyniosły 16.000,00 zł
- dotacja z gminy Pyzdry 281.800,00 zł
- dotacja z Komendy Głównej PSP 329.500,00 zł
- własne środki OSP 32.231,00 zł.

Za powyższe środki finansowe zakupiono m.in. następujący sprzęt i ubiór p.poż.:

Ochotnicza Straż Pożarna Pyzdry

2 hełmy strażackie, 2 kpl. ubrań specjalnych NOMEX, radiotelefon przenośny HYTERA, 2 szt. radiotelefonu przenośnego MOTOROLA, 2 maszty oświetleniowe, motopompa szlamowa, podkrzesywarka STIHL, drabina wysuwna.

Ochotnicza Straż Pożarna Pietrzyków

Samochód ratowniczo – gaśniczy GBA Renault MDB3D16, 4 kpl. ubrań specjalnych NOMEX, 6 kpl. ubrań koszarowych dla seniorów, 8 kpl. ubrań koszarowych dla MDP, 8 par butów.

Ochotnicza Straż Pożarna Lisewo

3 kpl. mundurów wyjściowych, rozdzielacz sportowy, kontynuacja remontu sali OSP.

Ochotnicza Straż Pożarna Wrąbczynek

Motopompa pływająca model NIAGARA-2, 10 kpl. mundurów wyjściowych, 10 kpl. ubrań koszarowych, przeprowadzono remont garażu.

Ochotnicza Straż Pożarna Tarnowa

3 kpl. ubrań specjalnych NOMEX, 7 par butów, 3 pary rękawic,.

Ochotnicza Straż Pożarna Ciemierów

6 kpl. mundurów, 1 para butów.

Ochotnicza Straż Pożarna Ruda Komorska

4 szt. węży W-52, 2 szt. węży W-75, 10 kpl. ubrań dla MDP, 1 szt. prądownicy.

6.5. Rolnictwo

W kwietniu i maju 2019 roku na terenie gminy Pyzdry wystąpiły przymrozki wiosenne, które dotknęły w szczególności uprawy sadownicze. Komisja gminna w związku z zaistniałą sytuacją przyjęła **84 wnioski** o oszacowanie strat spowodowanych przez przymrozki. W wyniku przymrozków powierzchnia dotkniętych upraw wyniosła **310,46 ha**, a wartość strat w uprawach wyniosła 3.836.152,43 zł.

W 2019 roku na terenie naszej gminy panowała także susza. Komisja Gminna do spraw szacowania strat w uprawach rolnych przyjęła **557 wniosków**, na podstawie których wykonano szacunki strat i sporządzono protokoły. Protokoły zostały podpisane i odebrane przez wnioskodawców, a w sierpniu 2019 zostały wysłane do zaopiniowania przez Wojewodę Wielkopolskiego. Na podstawie monitoringu suszy rolniczej prowadzonej przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach oraz zgodnie z wytycznymi Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. Podjęto szacowanie wszystkich rodzajów upraw, łącznie z drzewami i krzewami owocowymi. W przypadku łąk szacowanie strat dotyczyło wyłącznie II pokosu.

W wyniku suszy powierzchnia upraw dotknięta suszą wyniosła **4.706,09 ha**, wartość strat w uprawach wyniosła 10.615.630,83 zł.

W wyniku dalszego postępowania przeprowadzono w miesiącu październiku szacunek drzewostanu zaschniętego w wyniku suszy. Komisja Gminna sporządziła 3 protokoły, na podstawie szacunku uznano 972 szt. drzew i 500 m² krzewów zaschniętych przeznaczonych do wyrwania z powierzchni **4,05 ha**. Wartość strat w drzewostanie wyniosła 41.542,10 zł.

6.6. Ochrona zdrowia

W 2019 roku na terenie gminy Pyzdry realizowane były różnorodne akcje z zakresu profilaktyki zdrowia.

Badania związane z Profilaktyką nowotworów dolnego odcinka przewodu pokarmowego realizowane przez OPEN S.A. na terenie całej Polski. Spotkanie edukacyjne w dniu 22.10.2019 r. oraz odbiór próbek w dniach 29.10.2019 r.

W ciągu całego roku 2019 na terenie Gminy Pyzdry miało miejsce około 10 badań mammograficznych organizowanych przez Ośrodek OPEN Poznań, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej LARGO Sp. z o.o., oraz Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Diagnostyk".

7. Funkcjonowanie Zakładu Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno- Kanalizacyjnych w Pyzdrach

Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach jest samorządowym zakładem budżetowym powołanym 1 stycznia 1997 roku.

Zakład nie posiada osobowości prawnej, nabyte przez niego prawa i zaciągnięte zobowiązania są prawami i zobowiązaniami gminy Pyzdry. Siedzibą Zakładu jest miejscowość Pyzdry. Terenem działania jest obszar gminy Pyzdry.

Na czele zakładu stoi Kierownik, który zarządzając zakładem jednoosobowo ponosi pełną odpowiedzialność za całokształt jego pracy i wyniki. Prezentuje on także zakład na zewnątrz w zakresie prowadzonej działalności określonej statutem.

7.1. Zakres działania i zatrudnienie

Do zakresu działania Zakładu należy realizacja zadań własnych gminy w dziedzinie:

- zakładanie i utrzymanie oraz konserwacja terenów zieleni,
- utrzymanie i eksploatacja lasów stanowiących mienie komunalne,
- konserwacja, wymiana i ustawienie znaków drogowych przy drogach pozostających w gestii gminy,
- utrzymanie miejsc pamięci narodowej,
- oczyszczanie ulic i placów,
- zimowe utrzymanie dróg gminnych,
- prowadzenie szaletów publicznych,
- organizowanie wspólnie z gminą robót publicznych,
- świadczenie usług dla odbiorców indywidualnych i innych zakładów,
- bieżące utrzymanie i eksploatacja istniejących hydrantów, sieci i przyłączy, wodociągowych wraz ze stacjami uzdatniania wody,
- eksploatacja i konserwacja gminnych oczyszczalni ścieków wraz z urządzeniami kanalizacyjnymi,
- wykonanie zadań inwestycyjnych zleconych przez gminę Pyzdry.

W 2019 roku zakład zatrudniał 20 pracowników na umowę o pracę i 3 osoby na umowę zlecenie, z tego: Kierownik Zakładu, Główna Księgowa, Księgowa, Pracownicy wodociągów – 5 osób, Pracownicy oczyszczalni ścieków – 2 osoby, Pracownik na zieleni miejskiej – 1 osoba, Pracownicy Wydziału Oczyszczania Miasta – 6 osób, Pracownicy omiotania ulic, szalet miejskich – 3 osoby.

7.2. Opis działalności Zakładu w 2019 roku

Z pośród wielu zadań określonych w Statucie do Zakładu należy m. in. zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków za pomocą urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Zakład zobowiązany jest do zapewnienia ciągłości dostaw i odpowiedniej jakości wody oraz niezawodnego odprowadzania ścieków mając na uwadze ochronę interesów odbiorców usług oraz wymagań ochrony środowiska, a także optymalizację kosztów.

System zbiorowego zaopatrzenia w wodę realizowany jest poprzez hydrofornie: Pызdry, Lisewo, Wrąbczynek, Pietrzyków.

Taryfowe ceny i stawki opłat dotyczą wszystkich odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych świadczonych przez Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno – Kanalizacyjnych w Pызdrach i dostarczających nieczystości płynne z nieruchomości skanalizowanych na oczyszczalnię ścieków we wsi Tarnowa. Zakład posiada własną oczyszczalnię. Poniższa tabela przedstawia obowiązujące w 2019 roku taryfy.

Tabela 20. Taryfy obowiązujące w 2019 roku odbiorców z terenu gminy Pызdry

L.p.	Taryfowa grupa odbiorców	Obowiązująca taryfa netto/brutto
1	Pobierający wodę na cele socjalno-bytowe	2,85 zł / 3,08 zł
2	Pobierający wodę na cele produkcji i pozostałe	2,85 zł / 3,08 zł
3	Odprowadzający ścieki bytowe	4,00 zł / 4,32 zł
4	Odprowadzający ścieki przemysłowe	4,00 zł / 4,32 zł

Źródło: Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pызdrach

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę wynikające z zadań własnych gmin, dostosowane jest dla wszystkich odbiorców usług w oparciu o takie same zasady technologiczne i techniczne. Jakość wody sprawdza kilkakrotnie w ciągu roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrześni - Laboratorium, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp.

Z o.o. we Wrześni oraz SGS „Eko–Projekt” Sp. z o.o. z siedzibą w Pszczynie. Prowadzona jest, także regularna kontrola jakości wody podawanej do sieci w ramach monitoringu kontrolnego – 4 razy w roku, oraz w ramach monitoringu przeglądowego – 1 razy w roku.

Analizy ścieków dokonuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Wydział w Koninie - Laboratorium oraz Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. we Wrześni. Ponadto zgodnie z warunkami pozwolenia wodnoprawnego i obowiązującymi przepisami 4 razy w roku wykonane są analizy ścieków oczyszczonych i surowych.

Dla poprawy jakości obsługi usługobiorców Zakład prowadzi systematyczną kontrolę pracy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Pozwala to na bezzwłoczne usuwanie wszelkich awarii na sieciach, częstokroć w terminie wyprzedzającym ewentualne zgłoszenie awarii przez osoby spoza Zakładu.

Należy dodać, że na szybkość i sprawność usuwania awarii na sieci wodno - kanalizacyjnej duży wpływ mają również całodobowe dyżury pracowników, przyspieszające podjęcie działań w przypadkach zgłoszeń o awarii poza normalnymi godzinami pracy. Przedsiębiorstwo zobowiązane jest do zachowania ciągłości dostaw, a co za tym idzie, do stałej gotowości do świadczenia usług. Znajduje to odzwierciedlenie w postaci konkretnych ponoszonych kosztów. Aktualna taryfa gwarantuje środki na pokrycie minimalnego poziomu kosztów bieżącego utrzymania ciągłości dostaw i sprawiedliwy rozkład tych kosztów.

Sieć wodociągowa oraz urządzenia hydroforowe wymagają stałych remontów i modernizacji. Aby obniżyć koszty zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków wszystkie awarie na sieci usuwane są przez pracowników Zakładu.

10 maja 2018 roku Zakład otrzymał pozytywną decyzję od Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu o zatwierdzeniu taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na okres 3 lat.

7.3. Przychody i koszty

7.3.1. Związane z dostarczaniem wody

Koszty bezpośrednie zaopatrzenia w wodę: - 688.440,18 zł

- wynagrodzenia z narzutami- wynagrodzenia osobowe, nagrody jubileuszowe, dodatkowe wynagrodzenie roczne, składki ZUS, Fundusz Pracy- 353.953,94 zł
- materiały – 78.604,92 zł
- energia – 125.036,57 zł
- usługi obce – 58.115,29zł
- koszty zakupionej wody- 3.236,01 zł
- pozostałe koszty – 15.128,48 zł
- ustanowienie trwałego zarządu – 1.418,85 zł
- koszty opłaty za usługi wodne – 43.532,00 zł
- zakupy inwestycyjne – 9.414,12 zł – mieszacz wodno-powietrzny

Przychody:

łącznie przychody – **813.142,81 zł**

- wpływy z usług – 811.357,60 zł
- wpływy z pozostałych odsetek – 1.785,21 zł

Tabela 21. Ilość wody wyprodukowanej w odniesieniu do wody sprzedanej w 2019 r.

Ilość wody wyprodukowanej	Ilość wody sprzedanej	Strata
448.217,00 m ³	284.688,00 m ³	163.529,00 m ³

Źródło: Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach

7.3.2. Związane z odprowadzaniem ścieków

Koszty bezpośrednie odprowadzania ścieków: - 410.412,58 zł

- wynagrodzenia z narzutami- wynagrodzenia osobowe, dodatkowe wynagrodzenie roczne, składki ZUS, Fundusz Pracy- 221.924,55 zł

- materiały – 16.492,97 zł
- energia – 78.322,81 zł
- usługi obce – 37.726,14 zł
- pozostałe koszty – 1.849,99 zł
- wywóz osadu z oczyszczalni – 20.135,47 zł
- ustanowienie trwałego zarządu – 6.920,04 zł
- koszty opłaty za analizę – 3.486,22 zł
- zakupy inwestycyjne – 23.554,39 zł

Przychody:

- Łącznie przychody – **444.621,16 zł**
- wpływy z usług – 443.862,40 zł
 - wpływy z pozostałych odsetek – 758,76 zł

Tabela 22. Ilość ścieków przyjętych na oczyszczalni w odniesieniu do ścieków płatnych w 2019 r.

Ilość ścieków przyjętych	Ilość ścieków płatnych	Strata
120.000,00 m ³	110.966,00 m ³	9.034 m ³

Źródło: Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pызdrach

7.3.3. Związane z oczyszczaniem miast i wsi, utrzymaniem zieleni i pozostałą działalnością

Koszty: - 937.694,87 zł

- wynagrodzenia z narzutami- wynagrodzenia osobowe, nagrody jubileuszowe, dodatkowe wynagrodzenie roczne, składki ZUS, Fundusz Pracy- 567.282,28 zł
- materiały – 132.280,19 zł
- usługi obce – 24.201,69 zł
- zakupy inwestycyjne – 172.836,07 zł
- energia energetyczna- 3.375,14 zł
- pozostałe koszty – 37.719,50 zł

Przychody – 713.186,88 zł

- wpływy z usług – 711.370,64 zł
- wpływy z pozostałych odsetek – 1.816,24 zł.

7.3.4. Większe Zadania zlecone przez Gminę i Miasto Pyzdry w 2019 roku

1. Wykonanie drogi z trylinki na podłożu betonowym w m. Dłusk– 75.000,00 zł
2. Wykonanie wjazdu z kostki brukowej do sali OSP Lisewo wraz z odwodnieniem 1/2 powierzchni dachu budynku – 30.000,00 zł
3. Budowa chodnika w m. Ruda Komorska z powierzzonego materiału – 95.000,00 zł
4. Przebudowa chodnika przy ul. Farnej w m. Pyzdry z powierzzonego materiału (od strony kościoła farnego) – 150.000,00 zł
5. Wykonanie nowego chodnika w Pyzdrach przy ul. Farnej na odcinku od ul. Kaliskiej do ul. Magistrackiej po stronie Urzędu Miejskiego – 12.000,00 zł
6. Przebudowa chodnika przy ul. Farnej w m. Pyzdry z powierzzonego materiału (od ul. Magistrackiej po prawej stronie) – 65.000,00 zł
7. Naprawa schodów i ciek w wodnego przy "kaznodziejce" w Pyzdrach ul. Flisa - 3.000,00 zł
8. Wykonanie placu z kostki brukowej w sołectwie Dolne Grądy – 2.500,00 zł
9. Wykonanie podestów z kostki brukowej do pojemników – 2.000,00 zł.

8. Podsumowanie

Podsumowując działalność samorządu gminy Pызdry w 2019 roku należy podkreślić fakt, że był to kolejny rok w którym na inwestycje finalnie wydano znacznie więcej niż zakładała pierwotna uchwała budżetowa. Wydatki majątkowe przewidziane w wysokości 3,4 miliona zł ostatecznie wzrosły do 4,7 miliona złotych co stanowiło prawie 14 % całego budżetu gminy. Powyższa sytuacja przede wszystkim była spowodowana pozyskaniem w trakcie roku budżetowego zewnętrznych środków inwestycyjnych jak również ograniczeniem wydatków bieżących. Z największych zadań inwestycyjnych należy wymienić znaczną poprawę infrastruktury drogowej w mieście, głównie dzięki dotacji z Funduszu Dróg Samorządowych oraz rozpoczęcie z dawna wyczekiwanej sanitacji wsi Rataje, w oparciu o częściowo umarzalną pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Natomiast dotacja z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich pozyskana na zakup i remont domu podcieniowego oraz wiatraka holendra, pozwoliła utrzymać kilkuletni już trend wzmacniania potencjału turystycznego gminy.

W 2019 roku z satysfakcją należy odnotować również poziom inwestycji zewnętrznych zrealizowanych przez inne podmioty jak gmina Pызdry. Niewątpliwie tą najważniejszą, o którą starania trwały od dekady, jest rozpoczęcie gazyfikacji naszej gminy. Na przełomie 2019/2020 roku Polska Spółka Gazownictwa za kwotę 1,5 miliona złotych netto wybudowała 4 kilometry gazociągu, zaopatrującego głównie wieś Ruda Komorska. Kolejną inwestycją o wartości powyżej 1 miliona złotych było dokończenie budowy chodnika na odcinku Rataje-Pietrzyków przez Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich. Ponadto jeżeli się weźmie pod uwagę przebudowę chodnika na ulicy Szybkiej przez Powiat Wrzesiński czy dalszą budowę światłowodów przez firmę INEA łatwo zauważyć, że w tym względzie rok 2019 pozytywnie się wyróżnia na tle poprzednich lat.

Zarówno inwestycje gminne jak i zewnętrzne zrealizowane na naszym terenie w 2019 roku, podnoszą atrakcyjność mieszkaniową gminy Pызdry. Jest to prawidłowy kierunek i należy konsekwentnie nim podążać, gdyż demografia ciągle jest największym wyzwaniem przed jakim stoimy. Tylko poprzez zatrzymanie obecnych i przyciągnięcie nowych mieszkańców, możemy zapewnić długofalowy rozwój gminy, zbudować stabilną bazę podatkową oraz poprawić sytuację lokalnej oświaty i opieki społecznej.

Spis tabel

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy i miasta Pyzdry w 2019 r.....	5
Tabela 2. Liczba osób zameldowanych w gminie i mieście Pyzdry w 2019 r.	5
Tabela 3. Budżet gminy i miasta Pyzdry w 2019 r.....	7
Tabela 4. Zadania inwestycyjne zrealizowane w 2019 r.	8
Tabela 5. Nabywanie nieruchomości przez Gminę Pyzdry w 2019 r.	11
Tabela 6. Nieruchomości stanowiące własność Gminy Pyzdry - stan na 31.12.2019 r.	12
Tabela 7. Dochody Gminy Pyzdry z mienia komunalnego w 2019 r.	12
Tabela 8. Drogi gminne na terenie miasta Pyzdry w 2019 r.	13
Tabela 9. Drogi gminne na terenie wiejskim gminy Pyzdry w 2019 r.	13
Tabela 10. Stan realizacji zadań inwestycyjnych wpisanych do Strategii	14
Tabela 11. Cele strategiczne z kierunkami niezbędnych działań zapisane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy i Miasta Pyzdry na lata 2019-2023.....	26
Tabela 12. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych w roku 2019 r.	27
Tabela 13. Realizacja zadań z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów w 2019 r.....	28
Tabela 14. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego.....	44
Tabela 15. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Szkole im. Jana Pawła II w Pyzdrach	44
Tabela 16. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Samorządowej Szkole Podstawowej w Górnych Grądach.....	45
Tabela 17. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Samorządowej Szkole Podstawowej w Lisewie	45
Tabela 18. Czytelnicy Biblioteki w 2019 r.....	56
Tabela 19. Udział jednostek OSP w działaniach ratowniczo – gaśniczych w 2019 r.	58
Tabela 20. Taryfy obowiązujące w 2019 roku odbiorców z terenu gminy Pyzdry.....	62
Tabela 21. Ilość wody wyprodukowanej w odniesieniu do wody sprzedanej w 2019 r.	64
Tabela 22. Ilość ścieków przyjętych na oczyszczalnię w odniesieniu do ścieków płatnych w 2019 r.....	65

Opracowano przez:

Urząd Miejski w Pyzdrach

ul. Taczanowskiego 1

62-310 Pyzdry